

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

„PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY - TARNÓW 2025”

ORAZ

**„PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ DLA GMINY MIASTA
TARNOWA NA LATA 2024 - 2026”**

W 2024 ROKU

Tarnów, marzec 2025 roku

Wstęp

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025”¹ oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 r. ma za zadanie opisanie w przejrzysty sposób działań, które zostały podjęte w celu realizacji założeń Programu, czyli celu głównego, celów szczegółowych, a także zadań, które zostały zrealizowane w roku sprawozdawczym, wskaźników i ich wartości.

„Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025”, który został przyjęty uchwałą Nr LXXVIII/737/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r. zakłada stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, zwłaszcza jeśli rodzina doświadcza trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Wsparcie to zakłada zarówno działania, które pomagają w codziennym funkcjonowaniu, jak i działania profilaktyczne, które zapobiegają powstawaniu deficytów i patologii, jak również zapewnia naprawcze formy pomocy w przypadku, gdy rodzina już doświadcza różnorodnych kryzysów. Ma ono zatem charakter powszechny i kompleksowy, gdyż dotyczy wszystkich rodzin i działa na wielu płaszczyznach: zarówno finansowej, prawnej, jak i odpowiadającej na potrzeby - od edukacyjnych, wychowawczych, psychologicznych przez kulturalne, sportowe czy zdrowotne. Wszystko to służy poprawie jakości życia, daje szansę na równy start dzieciom i młodzieży i ułatwia codzienne funkcjonowanie wszystkim członkom rodziny, którzy mogą korzystać na co dzień z szerokiego wachlarza różnych form wsparcia i pomocy. Warto dodać, że działania adresowane do rodzin są odpowiedzią na ich potrzeby i problemy, gdyż zostały określone przez nie w badaniach na potrzeby „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”².

Program zakłada monitorowanie realizacji założonych działań jeden raz w roku. Monitoring polega na zbieraniu i analizowaniu informacji od podmiotów, które realizują poszczególne zadania, co umożliwia nie tylko śledzenie podejmowanych działań, ale także ocenę ich skuteczności. Materiał uzyskany w wyniku corocznego monitoringu będzie służył do wyciągnięcia wniosków i dokonania ewaluacji Programu po upływie okresu jego realizacji. Głównym realizatorem monitoringu będzie Koordynator Programu – Centrum Usług Społecznych w Tarnowie (CUS).

Coroczne sprawozdanie z wypełnienia celu głównego i celów szczegółowych, oraz zadań podejmowanych przez podmioty zaangażowane w realizację zapisów Programu, przedstawiane będzie Radzie Miejskiej w Tarnowie do końca marca każdego roku. Obowiązek sporządzania sprawozdań z realizacji Programu wynika wprost z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), która stanowi, że opracowanie i realizacja 3-letnich, gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy.

„Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026”³ został przyjęty uchwałą Nr C/945/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lutego 2024 r. Jest kontynuacją i rozwinięciem poprzednich dokumentów programowych o tym charakterze obejmujących okresy trzyletnie, i stanowi wypełnienie obowiązku nałożonego przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zawiera diagnozę sytuacji pieczy zastępczej na terenie miasta Tarnowa oraz określa kierunki działań. Wskazuje priorytety i zakres działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej. Jako koordynatora Programu wskazano Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Monitoring określony w PRPZ zakłada systematyczną analizę stopnia realizacji poszczególnych celów i zadań w oparciu o analizę wskaźnikową z uwzględnieniem efektów wdrażanych działań. Przyjęto, że sprawozdania z realizacji PRPZ będą corocznie przedstawiane Radzie Miejskiej w Tarnowie.

Z uwagi na pokrewność problematyki sprawozdań z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025”, jak i „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026”, obejmujących okres 2024 r., zamieszczono je w jednym dokumencie.

¹ Zwany dalej Programem.

² Diagnoza została przyjęta uchwałą Nr LXX/686/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r.

³ Zwany dalej PRPZ.

**1. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY – TARNÓW 2025”
W 2024 ROKU**

Monitoring celu głównego i celów szczegółowych oraz zadań Programu

Poniżej przedstawiona została analiza działań podejmowanych w 2024 r., których celem była skuteczna pomoc rodzinom w realizowaniu ich codziennych funkcji, jak i stworzenie skutecznego systemu pomocy dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wymagających wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zestawienie, oprócz opisu zadań przewidzianych do realizacji w przyjętym Programie, zawiera również zebrane dane dotyczące wartości wskaźników osiągniętych w roku sprawozdawczym, a także wykaz realizatorów tych zadań. Pod tabelami umieszczone zostały charakterystyki działań w zakresie celów określonych w Programie i będących istotą niniejszego sprawozdania.

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Wartość wskaźnika za 2024 r.	Realizator
Cel główny				
Rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży				
Cel szczegółowy				
1.	Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży			
	1.1. Stworzenie zintegrowanego systemu koordynacji wsparcia na rzecz rodziców z dziećmi, dzieci i młodzieży	• Liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach wspierania na rzecz rodzin z dziećmi	934	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe, Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej ⁴
		• Liczba organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na rzecz rodzin z dziećmi i współpracujących z Gminą Miasta Tarnowa	12	
		• Liczba zrealizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym tych realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	248	
	1.2. Organizowanie warunków umożliwiających współuczestnictwo rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży w tworzeniu oferty wsparcia adekwatnej do ich potrzeb	• Liczba przeprowadzonych ankiet wśród rodzin, dzieci i młodzieży nt. propozycji oferty wsparcia adekwatnej do ich potrzeb	3.119	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, inne jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe, Poradnia
		• Liczba zorganizowanych spotkań z rodzinami, dziećmi i młodzieżą nt. stworzenia oferty wsparcia	233	

⁴ TOIKiWODPD.

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

				Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie ⁵
	1.3. Zwiększenie dostępu do informacji na temat oferty adresowanej do rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży	• Liczba odsłon portalu/zakładki informacyjnej o usługach dedykowanych rodzinie – www.tarnow.pl , www.cus.tarnow.pl	3.601.666	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe
		• Liczba wydanych materiałów informacyjnych dla tarnowskich rodzin (plakaty, ulotki, zaproszenia itp.)	3.582	
		• Liczba zorganizowanych działań promocyjnych	167	
		• Liczba zorganizowanych kampanii/akcji	59	
	1.4. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, w tym poprzez prowadzenie zajęć umożliwiających rozwój ich zainteresowań, uzdolnień	• Liczba dzieci i młodzieży, którym przyznano stypendia w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”	77	Urząd Miasta Tarnowa, inne jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe
		• Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych, jednostkach organizacyjnych GMT, przez organizacje pozarządowe	6.852	
		• Liczba dzieci uczestniczących w zorganizowanych zajęciach pozalekcyjnych	10.179	
	1.5. Wspieranie integracji rodziny w czasie wolnym, przybliżenie dziedzictwa kulturowego miasta	• Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych dla rodzin, w tym organizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	198	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, instytucje kultury, organizacje pozarządowe
		• Liczba zorganizowanych „Spacerów po Tarnowie”	28 + 60 dyżurów przewodników	

⁵ PPP.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku

			w tarnowskiej Katedrze	
		• Liczba rodzin odwiedzających instytucje kultury	148.070	
		• Liczba rodzin, dzieci, młodzieży odwiedzających tarnowski Pasaż Odkryć	30.207	
		• Liczba zorganizowanych potańcówek letnich	7	
	1.6. Wsparcie rodzin z dziećmi w zakresie ochrony zdrowia	• Liczba programów polityki zdrowotnej i zadań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży	3	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		• Liczba i rodzaj grup populacyjnych objętych działaniami programów polityki zdrowotnej i zadań z zakresu zdrowia publicznego	2 (dzieci i osoby dorosłe)	
		• Liczba tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, objętych działaniami programów polityki zdrowotnej i zadań z zakresu zdrowia publicznego	264 (w tym 178 dzieci)	
		• Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony zdrowia we współpracy z lokalnym samorządem	1	
		• Liczba podmiotów leczniczych, realizujących programy polityki zdrowotnej i zadania z zakresu zdrowia publicznego we współpracy z lokalnym samorządem dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży	7	
	1.7. Wsparcie rodzin z dziećmi w rozwoju ich kompetencji wychowawczych, w tworzeniu	• Liczba przeprowadzonych warsztatów/szkoleń dla rodziców, dzieci i młodzieży wzmacniających kompetencje wychowawcze	655	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, Komenda Miejska Policji

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

	i poszerzaniu sieci wsparcia społecznego	• Liczba rodziców, dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach/szkoleniach	9.859	w Tarnowie, Straż Miejska w Tarnowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, organizacje pozarządowe
		• Liczba wydanych broszur, ulotek z ofertą sieci wsparcia społecznego	1.602	
		• Liczba warsztatowych spotkań z pedagogami szkolnymi i nauczycielami specjalistami	616	
	1.8. Tworzenie pozytywnego wizerunku rodziny z dzieckiem, w tym rodziny wielodzietnej poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, wspierających oraz kampanii społecznych	• Liczba konferencji, seminariów, debat i warsztatów służących podnoszeniu wiedzy, umiejętności oraz wymianie informacji i doświadczeń pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz tarnowskich rodzin	286	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, inne jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa, instytucje kultury, organizacje pozarządowe
		• Liczba zorganizowanych pikników rodzinnych/imprez plenerowych dla rodzin z dziećmi	98	
		• Liczba zorganizowanych działań profilaktycznych i wspierających rodziny	1.989	
		• Liczba uczestników konferencji, seminariów, debat, warsztatów, pikników itp.	16.217	
	1.9. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w tarnowskich placówkach edukacyjnych	• Liczba przygotowanych miejsc w przedszkolach i szkołach	20.026	Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie ⁶ , Pałac Młodzieży w Tarnowie
		• Liczba otwartych oddziałów szkolnych i przedszkolnych	887	
		• Liczba doradców zawodowych w szkołach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowie i w Pałacu Młodzieży	0,75 etatu + 891 godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego realizowanego	

⁶ SPPT.

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

			zgodnie z ramowymi planami nauczania	
		• Liczba uczniów korzystających z porad Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno-Terapeutycznej	2.975	
		• Liczba nauczycieli w Tarnowie, w tym mianowanych i dyplomowanych (% wszystkich nauczycieli)	2.839 w tym mianowanych i dyplomowanych 2.360 (83%)	
		• Liczba niepełnosprawnych osób korzystających z dowozu do szkoły	94	
	1.10. Kształcenie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych	• Liczba oddziałów integracyjnych lub oddziałów specjalnych	128 Integracyjnych – 51 , specjalnych – 5 , oddziały specjalne w szkołach specjalnych: SOSW ⁷ – 49 oddziałów, ZSSdNiSS ⁸ – 23 oddziały	Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie
		• Liczba dzieci/uczniów niepełnosprawnych w oddziałach integracyjnych lub specjalnych	369 , w tym w oddziałach integracyjnych i specjalnych – 84 , szkoły specjalne (włącznie oddziały	

⁷ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie, ul. Tadeusza Romanowicza 9.

⁸ Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie, ul. Norberta Lippóczy'ego 4a.

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

			specjalne) – ZSSdNiSS – 64 uczniów, SOSW – 221 uczniów	
		• Liczba wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego, w tym indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	162	
		• Liczba uczniów objętych indywidualnym tokiem i programem nauczania	3	
		• Liczba wydanych orzeczeń i opinii przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną	1.745	
		• Liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w danym roku szkolnym	10.728	
		• Liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju dziecka	81	
	1.11. Wsparcie rodziców w organizowaniu opieki nad dzieckiem	• Liczba miejsc w żłobkach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa/niepubliczne podmioty	644 (w tym żłobki publiczne 475 , niepubliczne 169)	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, organizacje pozarządowe, niepubliczne podmioty prowadzące żłobki
		• Liczba dzieci w żłobkach	607	
		• Liczba funkcjonujących placówek wsparcia dziennego, liczba miejsc w tych placówkach	4 placówki, 216 miejsc	
		• Liczba dzieci objętych wsparciem placówki wsparcia dziennego	327	

Cel szczegółowy 1., czyli „Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży”, był realizowany m. in. przez usługi dedykowane dzieciom i młodzieży oraz rodzinom w ramach Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok pn. „Od potrzeb do realizacji”. Usługi te miały za zadanie przyczynić się do lepszego rozwoju rodzin, do poprawy ich codziennego funkcjonowania i stworzenia warunków, by mogły wzmocnić swoją kondycję psychofizyczną, tak by lepiej realizować się na co dzień. Z 13 rodzajów usług skorzystało w 2024 r. 657 osób. Każda z nich miała możliwość skorzystania z kilku działań, co w skali minionego roku dało liczbę około 1.200 zakończonych warsztatów, konsultacji, spotkań i innych form pomocy realizowanych w ramach usług społecznych. W 2024 r. zrealizowano następujące usługi dla rodzin, dzieci i młodzieży: indywidualne warsztaty terapeutyczne, indywidualne sesje neurologopedyczne, warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe, półkolonie letnie, zajęcia indywidualne z elementami integracji sensorycznej, usługi podologiczne, dogoterapia, usługi fryzjerskie, hipoterapia, usługi porządkowe, usługi poradnictwa dietetycznego, indywidualne poradnictwo psychologiczne oraz grupy wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami.

W strukturze CUS działa organizator społeczności lokalnej. W ramach organizowania społeczności na rzecz tarnowskich rodzin, dzieci i młodzieży zorganizowano kilka działań wspierających z zakresu aktywnych form spędzania wolnego czasu. Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego odbył się koncert w wykonaniu Dziewczęcego Chóru Katedralnego Puellae Orantes, w którym uczestniczyły całe rodziny. Koncert odbył się w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach. Miał na celu promocję rodzicielstwa zastępczego oraz zwrócenie uwagi na jego ogromne znaczenie w społeczeństwie. Była to także okazja do integracji rodzin i pozyskania informacji na temat rodzicielstwa zastępczego. Było to wydarzenie subregionalne, w którym udział brały rodziny aktualnie sprawujące pieczę zastępczą, jak również osoby, które rozważają taką decyzję. Tarnowskie rodziny miały również okazję uczestniczyć w seansie plenerowym na terenie CUS przy ul. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie. Wydarzenie przyciągnęło liczną grupę mieszkańców, w tym dzieci i młodzież wraz z rodzicami. Wśród uczestników znaleźli się również wychowankowie pieczy zastępczej, dla których była to wyjątkowa okazja do wspólnego spędzenia czasu w letniej, przyjaznej atmosferze z rówieśnikami. Letnie kino plenerowe nie tylko dostarczyło uczestnikom rozrywki, ale także stało się okazją do budowania więzi międzypokoleniowych i integracji mieszkańców. Wspólnie z Fundacją Zielona Przyszań zorganizowany został również piknik „Zdrowa Rodzina”, który odbył się na terenie Miejskiego Centrum Wypoczynku i Rekreacji „Kantoria”. Wydarzenie przyciągnęło mieszkańców w każdym wieku, promując aktywny i zdrowy styl życia oraz wspólne spędzanie czasu w gronie rodziny. Podczas pikniku uczestnicy mogli skorzystać z darmowych, zdrowych posiłków i świeżych owoców. O odpowiednio dobrany zestaw ćwiczeń dla dzieci i dorosłych zadbał profesjonalni instruktorzy. Dodatkową atrakcją był wspólny taniec, który zachęcił uczestników do aktywnego udziału w wydarzeniu. Swoją ofertę zaprezentowały również organizacje pozarządowe, promując inicjatywy wspierające zdrowy styl życia i aktywność społeczną. Piknik spotkał się z dużym zainteresowaniem mieszkańców, podkreślając znaczenie integracji, profilaktyki zdrowotnej i aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu.

Rozwojowi rodzin na co dzień sprzyjały placówki oświatowe, które wspierały rodziny poprzez bogatą ofertę wsparcia adresowaną do dzieci i młodzieży. Tym samym rodzice byli odciążeni w opiece nad dziećmi, a dzieci mogły się rozwijać w bezpiecznej atmosferze, zdobywając wiedzę i rozwijając swoje talenty. Wsparcie w zakresie edukacji realizowane było na wielu płaszczyznach. Przede wszystkim różnorodna oferta edukacyjna dawała uczniom o różnych możliwościach intelektualnych i psychofizycznych szansę znalezienia odpowiedniej szkoły. Wielość szkół oraz wysoka jakość podejmowanych przez nie działań, w tym w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wpływała na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci pochodzących z różnych środowisk oraz wymagających kształcenia specjalnego. GMT w roku szkolnym 2023/2024 była organem prowadzącym dla 64 szkół i placówek oświatowych. Wśród placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę

Miasta Tarnowa są następujące samodzielne podmioty: 24 przedszkola publiczne, 14 szkół podstawowych, 7 liceów ogólnokształcących, 11 zespołów szkół, 3 szkoły specjalne i 5 pozostałych placówek (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie, Bursa Międzyszkolna, Pałac Młodzieży oraz Centrum Kształcenia Zawodowego). W roku szkolnym 2023/2024 w tarnowskich szkołach uczyło się 20.275 uczniów, a do przedszkoli uczęszczało 2.982 dzieci (łącznie: 23.257 dzieci i młodzieży – stan na 30.06.2024 r.). Na koniec roku szkolnego 2023/2024 (31.08.2024 r.) zatrudnionych było 2.896 nauczycieli (2.710 etatów przeliczeniowych). Placówki oświatowe, dysponując obiektami wraz z wyposażeniem, prowadziły działalność edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą. Corocznie podejmowane są działania inwestycyjne mające na celu podwyższanie jakości bazy edukacyjnej i dostosowanie do potrzeb dzieci i uczniów niepełnosprawnych. Z uwagi na rosnącą liczbę diagnozowanych dzieci potrzebujących specjalistycznej pomocy w Tarnowie działały trzy Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka (WWR): w Przedszkolu Publicznym Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Eugenii Gierat. W roku szkolnym 2023/2024 r. na specjalistyczne zajęcia w ramach WWR (od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole) uczęszczało 95 dzieci. Oprócz publicznych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, których organem prowadzącym była GMT, na terenie miasta działały także 64 niepubliczne szkoły i placówki, w tym 24 przedszkola oraz 1 niepubliczny oddział przedszkolny zorganizowany w szkole podstawowej, do których uczęszczało średniomiesięcznie 1.253 dzieci. Z niepublicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych (33 jednostki) oraz niepublicznych placówek wsparcia (1 poradnia, 4 bursy, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii oraz Ośrodek Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy) korzystało średniomiesięcznie 4.473 uczniów. W ramach kształtowania warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży placówki oświatowe organizowały dla rodziców i dzieci również: warsztaty i spotkania (warsztaty sensoryczne, o emocjach oraz rozwijające kompetencje wychowawcze), konsultacje z psychologami, pedagogami, szkolenia i wykłady na temat rozwoju dziecka, radzenia sobie z trudnymi emocjami, problemami wychowawczymi, a także o zapobieganiu różnorakim kryzysom. To również programy i projekty wspierające rozwój dzieci i młodzieży („Przyjaciele Zippiego”, „Za życiem”. „Kubusiowi przyjaciele natury”), projekty edukacyjne promujące zdrowy styl życia, postawy proekologiczne i wspierające rozwój emocjonalny, działania wspierające dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich integracja, działania profilaktyczne i psychoedukacyjne, zajęcia pozalekcyjne, w tym koła zainteresowań, dodatkowe zajęcia edukacyjne. W ramach wsparcia dla nauczycieli i podnoszenia ich kwalifikacji, tak by mogli sprostać aktualnym problemom w pracy z dziećmi i młodzieżą, nauczyciele mieli możliwość korzystania ze szkoleń i warsztatów dotyczących metod pracy z dziećmi i rodzinami, tak by zapewnić im prawidłowy rozwój.

Dzieci i młodzież miały możliwość korzystania również z wielu zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez placówki oświatowo-wychowawcze, jednostki organizacyjne GMT, jak również przez organizacje pozarządowe. Dawało im to możliwość rozwijania swoich zainteresowań i pasji oraz zdobywania wiedzy i podnoszenia swoich stopni w nauce. Bogatą ofertę wsparcia dla dzieci i młodzieży oferował w 2024 r. Pałac Młodzieży. To placówka pracująca w systemie edukacji narodowej. Była interdyscyplinarnym centrum oświatowo-kulturalnym dzieci i młodzieży. Specyfika tej placówki to przenikanie i uzupełnianie działalności politechnicznej, artystycznej, naukowej i sportowej, co dawało szansę na pełny, nieskrępowany rozwój młodego człowieka. Była miejscem niekonwencjonalnych przedsięwzięć rozwijających talenty i zainteresowania młodych ludzi. Bardzo szeroka formuła programowa Pałacu Młodzieży, otwarcie na dokonujące się zmiany i aktualne potrzeby, powodowały, że była to placówka w pełni żywa, użyteczna i odpowiadająca na potrzeby dzieci i młodzieży. Placówka była organizatorem imprez o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Z oferty stałej 167 grup korzystało przez cały rok szkolny około 1.800 dzieci i młodzieży, uczestnicząc w około 2.500 formach zajęć.

W rozwoju dzieciom i młodzieży pomagały na co dzień również placówki wsparcia dziennego, które organizowały uczniom czas po lekcjach w szkole. Na terenie Tarnowa w 2024 r. funkcjonowały dwie placówki w formie specjalistycznej prowadzone przez: Stowarzyszenie Siemacha i Katolickie Centrum Edukacji KANA oraz „Akademia Aktywności” funkcjonująca w strukturze CUS, a także placówka MobilEduPark. Placówki w formie specjalistycznej realizowały zadanie publiczne pod nazwą: „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej” dla dzieci i młodzieży z miasta Tarnowa. Przyznana kwota dotacji z budżetu GMT za 2024 r. wyniosła 831.600 zł. Placówki działały we wszystkie dni robocze, również w okresie wakacji i ferii zimowych. Oferta skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami. Placówki zapewniały zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowały indywidualny program korekcyjny, psychokorekcyjny, psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Organizowano również dzieciom wycieczki, półkolonie, wyjścia do kina, na basen, zapewniono rozwój zainteresowań m. in. zajęcia plastyczne, taneczno-muzyczne, naukę gry na instrumentach. Wychowankowie mieli zapewnioną opiekę, liczne gry i zabawy. Każdy z uczniów otrzymywał wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie. Zgodnie z umową realizowano program profilaktyczny w zakresie zachowań przemocowych i aspołecznych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym w szczególności przeciwdziałania alkoholizmowi. Placówki współpracowały z rodzicami/opiekunami, CUS w Tarnowie i innymi podmiotami, do zadań których należy podejmowanie działań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

„Akademia Aktywności” jest placówką typu opiekuńczo-podwórkowego, która działa w ramach struktury organizacyjnej CUS. Placówka oferowała wsparcie dzieciom w wieku od 6 do 18 lat. Z jej oferty korzystało 29 dzieci. Każde dziecko posiadało teczkę Indywidualnego Planu, który zakładał codzienne zajęcia wychowawcze, czas wolny dla dzieci, a także kontakt z ich rodzicami. Działalność placówki miała za zadanie zwiększenie zakresu wsparcia dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w ich codziennym życiu. Wszystkie zaplanowane działania ukierunkowane były na poprawę warunków życia, rozwoju osobistego, integrację z rówieśnikami, a przede wszystkim wzmocnienie poczucia własnej wartości dzieci. W roku sprawozdawczym w odpowiedzi na potrzeby wychowanków czas pracy Akademii został wydłużony o godzinę. Dzieci uczestniczyły w zajęciach profilaktycznych, edukacyjnych, plastycznych, sportowych, muzycznych, komputerowych, a także mogły liczyć na pomoc w nauce. W ramach integracji placówka zorganizowała Dzień Sportu, w którym uczestniczyły również dzieci z innych placówek wsparcia dziennego. Dzieci wychodziły także do kina, uczestniczyły w imprezach sportowych, jeździły na wycieczki i spotykały się z seniorami w ramach integracji międzypokoleniowej. Na bieżąco przeprowadzane były także rozmowy wspierające z podopiecznymi oraz ich opiekunami. Udzielona była pomoc w sytuacjach kryzysowych, problemach szkolnych, rodzinnych i osobistych dziecka. Każdemu z wychowanków zapewniono też wyżywienie. Źródłem finansowania placówki były środki własne GMT, środki z profilaktyki oraz z dotacji celowej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Łączna kwota funkcjonowania placówki w 2024 r. wyniosła 198.747,38 zł.

Placówka MobilEduPark prowadzona była przez Kongregację Oratorium św. Filipa Neri w Tarnowie. Źródłem finansowania były środki własne Kongregacji. Prowadzona była w formie podwórkowej. W ramach placówki opieką objęte były dzieci i młodzież z Tarnowa w wieku 6 – 18 lat, a także ich rodziny. Oferowane wsparcie było adekwatne do zdiagnozowanych przyczyn wykluczenia, takich jak: trudna sytuacja życiowa wynikająca z niepełnosprawności (zarówno tej przeżywanej przez dziecko, jak i przeżywanej w rodzinie), trudności jakie dotyczyły rodzinę z powodu występującego w rodzinie bezrobocia, sieroctwa i euro-sieroctwa, trudności wychowawczych i adaptacyjnych, materialnych czy spowodowanych uzależnieniami. Roczny koszt prowadzenia placówki w 2024 r. wyniósł 104.600 zł. Z zajęć organizowanych przez MobilEduPark korzystało 15 dzieci.

Wsparciem dla rodzin z dziećmi w rozwoju ich kompetencji wychowawczych oraz w prowadzeniu działań profilaktycznych były działania realizowane przez Fundację „Auxilium” w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” - „Laboratorium Prężności Społecznej Miasta”. W ramach zadania w 2024 r. odbywały się warsztaty. Wśród nich były zajęcia z terapeutą systemowym, które miały na celu analizę i zrozumienie wzorców zachowań oraz dynamiki relacji rodziców, dzieci i młodzieży. Terapeuta systemowy wspierał proces identyfikacji wpływu systemów rodzinnych i interpersonalnych na życie, pomagając uczestnikom w budowaniu dobrych i mocnych więzi oraz poprawiając komunikację. Dzieci i młodzież mogły uczestniczyć też w warsztatach profilaktycznych prowadzonych przez psychologów. Zajęcia miały na celu wspieranie rozwoju emocjonalnego oraz zapobieganie problemom społecznym. W ramach warsztatów uczestnicy uczyli się zarządzania uzależnieniami behawioralnymi, rozwijania inteligencji emocjonalnej, efektywnego zarządzania czasem, a także bezpiecznego korzystania z technologii, w tym smartfonów i ekranów. Ponadto prowadzono warsztaty dla ojców pt. „Tata na medal”, interwencje kryzysowe wśród rówieśników oraz działania zmierzające do ograniczenia agresji w szkołach średnich. Celem było wyposażenie młodzieży w umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami współczesnego świata oraz promowanie pozytywnych postaw wśród nastolatków. Oprócz działań w zakresie poradnictwa i warsztatów edukacyjnych istotnym wydarzeniem było zorganizowanie konferencji „Building resilience. Prężność jako kluczowy zasób dla odporności na kryzys”. W wydarzeniu wzięło udział około 550 osób, w tym przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, nauczyciele, terapeuci, psychologowie, duchowni, pracownicy socjalni, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz służb mundurowych. Konferencja była przestrzenią wymiany wiedzy i doświadczeń na temat budowania odporności psychicznej i społecznej w obliczu współczesnych wyzwań. Prelegenci zaprezentowali konkretne narzędzia wspierające rozwój odporności osobistej, organizacyjnej i instytucjonalnej. Wydarzenie stanowiło istotny element działań edukacyjnych i profilaktycznych realizowanych w Tarnowie, przyczyniając się do zwiększenia świadomości na temat mechanizmów radzenia sobie z kryzysami oraz roli społeczności w budowaniu trwałej odporności.

Podczas wakacji tarnowskie rodziny brały udział w odkrywaniu ciekawostek miasta i okolicy podczas „Spacerków po Tarnowie i regionie”. Wzięło w nich udział około 7.000 osób. Projekt realizowała Tarnowska Organizacja Turystyczna przy współpracy z Tarnowskim Centrum Informacji. Była to okazja do tego, by poznać historię zarówno średniowiecznej starówki, jak i słynnych tarnowian – hetmana Jana Tarnowskiego, Jana Szczepanika, Tadeusza Tertila czy generała Józefa Bema. Nie zabrakło też zwiedzania gotyckiej Bazyliki Katedralnej i fascynujących historii znanych tarnowskich rodów: Tarnowskich i Ostrogskich, których pomniki znajdują się w bazylice. Można było też usłyszeć opowieści o losach tarnowskich Żydów podczas II wojny światowej i pierwszego transportu więźniów politycznych do hitlerowskiego obozu zagłady KL Auschwitz. Podczas zwiedzania regionu rodziny odwiedziły także winnice w gminach Pleśna i Ryglisce, gdzie podróżowały złotym enomeleksem. Celami projektu było: przybliżenie historii i dziedzictwa kulturowego Tarnowa i regionu, w tym mało znanych postaci i wydarzeń historycznych, budowanie wizerunku Tarnowa i regionu tarnowskiego jako miejsc atrakcyjnych turystycznie, zwiększenie liczby turystów lub wydłużenie czasu ich pobytu w Tarnowie i regionie, a także umożliwienie osobom ze szczególnymi potrzebami udziału w imprezach.

Fundacja Zielona Przyszań realizowała w 2024 r. „Klub Zdrowej Mamy i Dziecka”, którego działalność w całości finansowana była ze środków GMT w ramach Budżetu obywatelskiego. Jego działania skierowane były do kobiet ciężarnych, po porodzie, kobiet planujących ciążę, kobiet po stracie dziecka oraz rodziców wychowujących małe dzieci. Jego celem była edukacja zdrowotna kobiet i rodziców wychowujących małe dzieci. Zadanie realizowane było w obszarze zarówno edukacji zdrowotnej, jak i promocji zdrowia i profilaktyki chorób. Jego celem była realizacja działań wspierających rodzicielstwo przez prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie, w tym w przypadku tzw. samotnego macierzyństwa, wsparcie psychologiczne indywidualne i grupowe dla kobiet po poronieniach lub stracie dziecka, psychoterapia okołoporodowa, pomoc w tzw. kryzysach w macierzyństwie, a także prowadzenie działań przygotowujących do roli matki w formie

warsztatów doskonalących umiejętności wykonywania zabiegów pielęgnacyjno-higienicznych u noworodków i niemowląt, warsztatów karmienia piersią, zajęć edukacyjnych w zakresie właściwego odżywiania. To również prowadzenie działań aktywizujących i poprawiających sprawność fizyczną u kobiet w ciąży i po porodzie; prowadzenie zajęć aktywizujących i kompensacyjnych dla dzieci, przeciwdziałanie zaburzeniom rozwojowym w ramach zajęć sensoryczno-motorycznych, korekcyjno-motorycznych, ćwiczeń neurorozwojowych, gimnastyki korekcyjnej przeciwdziałającej wadom postawy, zabaw interaktywnych oraz ćwiczeń ogólnorozwojowych. Prowadzono także „kawiarenkę edukacyjną” dla mamy i dziecka oraz dla rodziców, w której realizowane były zajęcia edukacyjne dot. m. in. udzielania pierwszej pomocy małym dzieciom, edukacji z zakresu profilaktyki nowotworów szyjki macicy czy nowotworów piersi u kobiet. Na realizację zadania w 2024 r. przyznano środki w wysokości 350.000 zł. Łącznie z zajęć skorzystało 720 osób, w tym 507 dzieci i 213 rodziców.

O poprawę jakości życia, samopoczucia i zdrowia rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży dbały publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze oraz lekarze i pielęgniarki działający w ramach indywidualnych i grupowych praktyk zawodów medycznych. Na terenie miasta Tarnowa w 2024 r. funkcjonowało łącznie 115 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym 3, dla których GMT była organem założycielskim. W 2024 r. świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Tarnowa udzielało 26 podmiotów leczniczych.

Miasto Tarnów realizowało zadania o charakterze specjalistycznych terapii rehabilitacyjnych oraz profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do wybranych grup społecznych mieszkańców Tarnowa. Realizowane zadania stanowiły uzupełnienie dla świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Szczególnie ważną inicjatywą z punktu widzenia rodziny była realizacja zadań obejmujących swymi działaniami dzieci i młodzież.

W 2024 r. realizowany był dla mieszkańców Tarnowa program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego. Niepłodność jest zaburzeniem, które spotyka coraz większą liczbę par. Problemy z niepłodnością, dotycząc młodych ludzi w okresie ich największej aktywności, wywierają silnie negatywny wpływ na funkcjonowanie rodziny, stan emocjonalny pary, jej funkcjonowanie społeczne i zawodowe. Niepłodność stanowi również istotny czynnik wpływający na stan demograficzny i wskaźniki makroekonomiczne kraju. Ze względu na globalny rozmiar problemu Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) zalicza obecnie niepłodność do chorób cywilizacyjnych. Rada Miejska w Tarnowie w styczniu 2022 r. przyjęła program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców GMT na lata 2022 - 2026. Celem głównym programu jest obniżenie wskaźnika bezdzietności wśród mieszkańców Tarnowa poprzez zapewnienie dostępu do leczenia niepłodności metodami zapłodnienia pozaustrojowego zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, obowiązującymi przepisami prawa oraz określonymi standardami postępowania i procedurami medycznymi. W 2024 r. do programu zostało zakwalifikowanych 8 par, z czego 6 z nich zakończyło procedurę zapłodnienia pozaustrojowego dofinansowaną z budżetu GMT. W roku sprawozdawczym urodziło się dwoje dzieci, a łącznie od początku programu na świat przyszło 7 dzieci wśród par uczestniczących w programie (2023 r. – 5 dzieci). W 2024 r. na realizację programu wydatkowano 36.409,60 zł. Od 2022 r. w programie udział wzięło 29 par. Całkowita kwota poniesionych wydatków od początku realizacji projektu wyniosła na koniec 2024 r. 121.405,60 zł.

W 2024 r. pomocą zostały objęte też osoby dorosłe z Tarnowa ze spektrum autyzmu. W ramach cyklicznych, kilkumiesięcznych warsztatów zaktywizowanych zostało 10 osób powyżej 18. roku życia, które uczestniczyły w zajęciach z psychologiem, rehabilitantem i terapeutą. Młodzi ludzie uczyli się radzenia sobie ze sprawami dnia codziennego, dbania o kondycję fizyczną i różnych zajęć, które miały im pomóc w samodzielnym funkcjonowaniu. Młodzież zdobyła również umiejętności interpersonalne, doskonaląc budowanie pozytywnych relacji międzyludzkich, uczyła się rozwiązywania codziennych problemów, a także

zagospodarowywać swój wolny czas. Klub dla osób ze spektrum autyzmu prowadziło Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencjonalną – Koło w Tarnowie. Na realizację zadania wydatkowano kwotę w wysokości 60.000 zł.

W ub. roku odbyła się także konferencja dla zainteresowanych problemami osób ze spektrum autyzmu pt. „Potrzeby młodego człowieka – agresja i autoagresja osób ze spektrum autyzmu”. Zakres tematyczny konferencji dotyczył zwiększenia świadomości na temat potrzeb osób ze spektrum autyzmu. W konferencji wzięło udział ok. 90 osób.

W kształtowaniu warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin służyło również organizowanie imprez o charakterze kulturalnym, integracyjnym i świątecznym. Wśród nich była m. in. organizacja Opłatka Maltańskiego. To ogólnopolska akcja organizowana od 22 lat przez Zakon Maltański przy współpracy z lokalnymi ośrodkami pomocy społecznej. Celem opłatka było ofiarowanie psychicznego i materialnego wsparcia potrzebującym rodzinom, osobom samotnym i niepełnosprawnym w okresie Świąt Bożego Narodzenia. Tarnowskie spotkanie odbyło się po raz 12. i zgromadziło 70 osób, które wymagały pomocy i wsparcia w trudnym dla nich okresie świątecznym.

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wsparcia Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Wartość wskaźnika za 2024 r.	Realizator
Cel główny				
Rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży				
Cel szczegółowy				
2.	Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego			
	2.1. Objęcie tarnowskich rodzin wsparciem pracownika socjalnego poprzez realizację pracy socjalnej	• Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej	116	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	2.2. Realizacja projektów socjalnych na rzecz rodzin z dziećmi, w tym rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi	• Liczba projektów socjalnych	3	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		• Liczba rodzin biorących udział w projektach socjalnych	27	
	2.3. Świadczenie wsparcia w formie asystenta rodziny (AS)	• Liczba rodzin objętych wsparciem AS	94	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		• Liczba osób w rodzinach objętych AS	302	
		• Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem AS	181	
		• Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	6	
		• Liczba rodzin objętych wsparciem AS w ramach ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	0	

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wsparcia Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

	2.4. Zwiększanie dostępności różnych form specjalistycznego wsparcia dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi	• Liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, które korzystają z poradnictwa specjalistycznego w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i poza nim (psychologiczne, pedagogiczne, zdrowotne, z doradcą zawodowym, prawne)	947	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, organizacje pozarządowe
		• Liczba dzieci objętych wsparciem psychologiczno-pedagogicznym	5.707	
		• Liczba osób uczestniczących w psychoterapii indywidualnej oraz terapii rodzin	687	
		• Liczba dzieci korzystających z terapii pedagogicznej	1.096	
	2.5. Organizowanie grup wsparcia i samopomocowych dla rodzin dysfunkcyjnych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji	• Liczba prowadzonych grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin dysfunkcyjnych	2	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej
		• Liczba uczestników grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin dysfunkcyjnych	37	
	2.6. Organizowanie usług dla rodzin z dziećmi w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	• Liczba rodzin korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych	373 w tym 365 – usługi opiekuńcze, 8 – specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		• Liczba rodzin, w których wychowują się dzieci, korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	0	
	2.7. Udzielanie wsparcia rodzinom dotkniętym problemem uzależnień oraz zjawiskiem przemocy	• Liczba ośrodków udzielających wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego dla rodzin dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie	6	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wsparcia Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

		• Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	1.097	Osób Doznających Przemocy Domowej
		• Liczba rodzin, osób, dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy w rodzinie, którym udzielono poradnictwa specjalistycznego	475	
		• Liczba założonych „Niebieskich kart”	304	
	2.8. Prowadzenie działań profilaktycznych w formie programów, szkoleń, wykładów skierowanych do dzieci, młodzieży i pracowników placówek oświatowych z obszaru profilaktyki uzależnień	• Liczba programów profilaktycznych zrealizowanych wśród uczniów, rodziców i pracowników placówek oświatowych	167	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Komenda Miejska Policji w Tarnowie, Straż Miejska w Tarnowie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) w Tarnowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie
		• Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych	60.252	
		• Liczba pracowników oświaty biorących udział w programach profilaktycznych	1.132	
	2.9. Objęcie rodzin wsparciem poprzez zapewnienie lokali mieszkalnych będących w zasobach Gminy Miasta Tarnowa	• Liczba lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa	2.478	Urząd Miasta Tarnowa, Miejski Zarząd Budynków w Tarnowie
		• Liczba rodzin, którym zapewniono lokal z mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa	32	
	2.10. Udzielanie przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pomocy w znalezieniu pracy bezrobotnym członkom rodzin poprzez pośrednictwo pracy,	• Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa, które uczestniczyły w działaniach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie, w tym:	12.563, w tym	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie
		1. Pomoc świadczona w ramach pośrednictwa pracy	8.813	

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

poradnictwo zawodowe i informację zawodową, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, organizowanie szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i stażu, robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego	2. Pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego 3. Objęcie osób aktywnymi formami wsparcia 4. Realizacja programów wewnętrznych PUP 5. Realizacja lub udział w przedsięwzięciach o zasięgu regionalnym, krajowym, a także międzynarodowym 6. Organizacja ośrodka doradczego 7. Wykorzystanie Systemu Video CV 8. Rozwój przedsiębiorczości oraz przygotowanie do wejścia na rynek pracy uczniów kończących edukację w szkołach podstawowych	1.687 627 671 574 88 5 98	
2.11. Objęcie mieszkańców Miasta Tarnowa bezpłatną pomocą prawną zgodnie z Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej	• Liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego organizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa • Liczba osób, które skorzystały z pomocy prawnej	4 1.932	Urząd Miasta Tarnowa

Zadania realizowane w 2024 r. przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie na rzecz tarnowskich rodzin w ramach celu szczegółowego 2. - „Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego” - obejmowały realizację wielu zadań – począwszy od przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) aż po udzielanie informacji rodzinom o prawach i uprawnieniach pomocnych przy wychodzeniu z trudnej sytuacji życiowej. To także pomoc w dożywianiu dzieci i młodzieży, wsparcie socjalne rodzin w sytuacjach zdarzeń losowych, pomoc rodzinom w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę socjalną, umożliwienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, a także do psychologa, terapeutów, wsparcie rodzin borykających się z problemami alkoholowymi, narkomanii czy przemocy w rodzinie. Rodziny przeżywające trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogły korzystać ze wsparcia asystenta rodziny, podejmowano działania mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz rozwiązywano już dotyczące rodzinę kryzysy. Rodziny przeżywające różnorakie trudności mogły również znaleźć pomoc w organizowanych grupach wsparcia, warsztatach edukacyjnych, programach i projektach socjalnych, a także szkoleniach czy konsultacjach. Praca socjalna realizowana była również z rodziną biologiczną, której dzieci zostały umieszczone w systemie rodzinnej pieczy zastępczej.

Celem programu „Asystent rodziny w 2024 r.” była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Program dotyczył dofinansowania dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny oraz kosztów zatrudnienia poniesionych od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. Kwota projektu wyniosła 387.459,97 zł, w tym budżet GMT 269.138,14 zł, środki budżetu państwa 118.321,83 zł.

Pomocą dla rodzin w trudnościach związanych ze zdrowiem i samopoczuciem psychicznym było indywidualne poradnictwo, a także terapie psychologiczne i psychoterapie, w tym psychoterapia systemowa, które realizowała w pierwszych miesiącach roku 2024 Fundacja „Auxilium”.

W 2024 r. realizowano również zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Psychoedukacja w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”. Zadanie finansowane było ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 - 2021 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa. Celem zadania było wsparcie rodziców (opiekunów) w zakresie występujących trudności psychicznych u dzieci oraz młodzieży w wieku dorastania. Działaniami objęto 12 osób dorosłych – rodziców i opiekunów dzieci z problemem dysregulacji emocji i zaburzeniami zachowania, podczas których odbywały się indywidualne konsultacje z psychologiem oraz przeprowadzono cykl grupowych warsztatów psychoedukacyjnych. Projekt realizował Zespół Przychodni Specjalistycznych przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 1 w Tarnowie.

Realizowany był również dla dzieci i młodzieży w wieku od 12 do 18 lat przez Fundację Edumocni projekt „Pozytywna Przemiana – Rozwój, Zdrowie, Współpraca”. Był to cykl warsztatów o odkrywaniu własnej osobowości, który miał na celu pomóc młodym ludziom w skutecznym radzeniu sobie z trudnościami życiowymi i niewchodzeniu w uzależnienia. Warsztaty rozwijały samodzielne myślenie, kreatywność i asertywność. Pomogły młodym ludziom w radzeniu sobie z konfliktami, przemocą i stresem, w budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami i dorosłymi. Były okazją do wzmocnienia pewności siebie i odporności na negatywne wpływy środowiska, odkrycia swoich mocnych stron i szukania swojego miejsca w życiu poprzez wybór właściwej ścieżki edukacyjnej. W ramach warsztatów promowany był zdrowy styl życia oraz aktywne spędzanie wolnego czasu. Na realizację zadania została przyznana kwota z budżetu GMT w wysokości 44.100 zł.

O zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, a także rodziców, dbały dwie tarnowskie poradnie, które oferowały im pomoc psychologiczną i pedagogiczną.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie (ul. Chyszowska 3) świadczyła usługi w zakresie: diagnozy i terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej, doradztwa zawodowego, orzecznictwa i wskazywania form kształcenia wspomagających rozwój dzieci i młodzieży oraz opiniowania. Pomocą były obejmowane dzieci od momentu urodzenia do 25. roku życia. Dzieci i młodzież, a także rodzice i nauczyciele, mogli korzystać z pomocy psychologów, pedagogów, logopedów i doradców zawodowych. Poradnia realizowała szereg działań na rzecz wsparcia rodzin i dzieci przeżywających różnorakie trudności psychologiczno-pedagogiczne. Wśród nich były: prowadzenie diagnozy dzieci i młodzieży oraz terapii jako jednej z bezpośrednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży oraz rodzicom; realizacja działań w zakresie profilaktyki oraz wspierania wychowawczej i edukacyjnej funkcji przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych; organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych; wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego dla dzieci i młodzieży oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka; prowadzenie Zespołu Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka realizującego wsparcie dla dzieci i ich rodzin od momentu wykrycia niepełnosprawności do rozpoczęcia nauki szkolnej. To również realizacja programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” finansowanego z budżetu państwa (zajęcia terapeutyczne z psychologiem, pedagogiem specjalnym, neurologopedą, fizjoterapeutą, dogoterapeutą). Prowadzone były także grupy wsparcia dla: rodziców dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, z mutyzmem wybiórczym, z FAS czy powracających z zagranicy.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna (ul. Józefa Szujskiego 25) w Tarnowie była jedną z 5 poradni oświatowych o takim profilu działalności w Polsce. Jej zadaniem było wspieranie rodzin. Działania skierowane były głównie do uczniów, rodziców i nauczycieli w obszarze psychoterapii, poradnictwa, profilaktyki, edukacji i innych rodzajów terapii. Jako jedyna placówka w Tarnowie prowadziła terapię rodzin wg standardów Polskiego Towarzystwa Psychologicznego i Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Zespół specjalistów złożony był głównie z psychologów i pedagogów. Poradnia była też jedyną placówką oświatową, w której zatrudniony był certyfikowany psychoterapeuta Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Większość pracowników odbyła również staże kliniczne oraz inne specjalistyczne szkolenia m.in. z seksuologii. Poradnia aktywnie współpracowała ze szkołami, nie tylko w zakresie profilaktyki, psychoedukacji, ale również wsparcia szkół w kryzysach dotyczących konfliktów, nagłych zdarzeń losowych, udzielając realnego wsparcia, w tym realizując działania interwencyjne. Zakres działań w przypadającym na 11,6 etatów nauczycieli to: psychoterapia indywidualna, poradnictwo, terapia rodzinna, trening Biofeedback, grupy socjoterapeutyczne, zespoły superwizyjne dla pedagogów, psychologów, profilaktyka zachowań ryzykownych w szkołach, psychoedukacja dla uczniów, rodziców, nauczycieli oraz aktywny udział w grupach roboczych (stały członek zespołu), a także podejmowanie działań w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie.

W celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom, a także ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych i innych szkodliwych substancji, podjęte zostały działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców miasta, w szczególności dzieci i młodzieży uczęszczających do tarnowskich przedszkoli i szkół oraz ich rodziców i nauczycieli placówek. Zadania realizowane były w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023 - 2026 r.” W swych działaniach Centrum Usług Społecznych w Tarnowie dążyło do realizacji programów i szkoleń wyposażających ucznia w podstawowe kompetencje społeczne i emocjonalne, przygotowujących do samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wzmacniających odporność na stres, kształtujących pozytywne nastawienie do życia, uczących

optymizmu, życzliwości i współpracy, a także sposobów rozwijania wytrwałości, wiary w siebie i odporności psychicznej. W wybranych programach uczestniczyli również nauczyciele oraz rodzice uczniów w ramach wzmocnienia roli wychowawcy i rodzica, jako osób znaczących w życiu dzieci i młodzieży. W 2024 r. na terenie tarnowskich przedszkoli i szkół zrealizowano łącznie 4 programy profilaktyczne, w tym:

1. „Archipelag Skarbów” – celem programu było ograniczenie wśród uczniów zachowań problemowych, takich jak używanie alkoholu, narkotyków, przemoc rówieśnicza oraz ryzykowne zachowania seksualne. W 2024 r. w programie wzięło udział 282 uczniów, 107 nauczycieli oraz 65 rodziców.
2. „Blog Szymona” – celem programu była profilaktyka uzależnień, w tym w szczególności uzależnień od narkotyków. Działania programu miały na celu uświadomienie przyczyn oraz konsekwencji sięgania po środki psychoaktywne, kształtowanie świadomości zagrożeń związanych z kontaktem z narkotykami, budowanie w ramach zespołu klasowego grupy rówieśniczej skoncentrowanej wokół pozytywnych postaw i wartości jako czynnika chroniącego przed zachowaniami ryzykownymi oraz kształtowanie postawy asertywnej. W programie wzięło udział 694 uczniów oraz 46 nauczycieli.
3. „Epsilon” – celem programu było przeciwdziałanie wczesnym kontaktom z alkoholem, profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz rozwijanie umiejętności życiowych jako zbioru zasobów i kompetencji pozwalających na skuteczne radzenie sobie z trudnościami życiowymi. W programie łącznie wzięło udział 586 osób, w tym 538 uczniów oraz 48 nauczycieli.
4. „Debata” – celem programu było zredukowanie czynników ryzyka skłaniających do używania alkoholu, wzmocnienie postaw pro-abstynenckich u nastolatków stojących przed progiem inicjacji alkoholowej oraz dostarczenie wiedzy i kształtowanie postaw uczniów, szczególnie usunięcie różnych zniekształceń poznawczych związanych z działaniem alkoholu. Uczniowie poprzez udział w programie zdobyli dodatkową wiedzę o możliwościach rozwoju bez używania alkoholu. Program był formą tzw. krótkiej interwencji profilaktycznej w grupie, promował zdrowy styl życia oraz wzmocnił u uczniów tendencję do podejmowania abstynencji w sytuacji nacisków środowiskowych (osłabienie siły presji rówieśniczej). Z programu skorzystało łącznie 441 uczniów, w tym 228 dziewcząt i 213 chłopców.

Ponadto w 2024 r. przeprowadzono 4 szkolenia podnoszące kompetencje kadry pedagogicznej tarnowskich szkół, w tym:

1. „Iskra Odporności” – celem projektu było wzmocnienie i budowanie odporności psychicznej oraz doskonalenie umiejętności radzenia sobie z trudnościami oraz rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych. W szkoleniu wzięło udział 19 osób kadry pedagogicznej.
2. „Wspólne kroki w cyberświecie” – celem programu było zapobieganie zaburzeniom korzystania z technologii wśród dzieci poprzez dostarczanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi. W 2024 r. w szkoleniu realizatorów programu wzięło udział 20 nauczycieli.
3. „Unplugged” – celem programu było ograniczenie inicjacji używania substancji psychoaktywnych. Wzięło w nim udział 18 nauczycieli tarnowskich szkół, którzy zostali przygotowani do realizacji programu profilaktycznego wśród młodzieży.
4. „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” – celem szkolenia było budowanie lepszych relacji dzieci z innymi i szacunku do drugiego człowieka, a także nauka radzenia sobie z przykrymi emocjami. Z projektu skorzystało 20 nauczycieli.

W 2024 r. z programów profilaktycznych i szkoleń skorzystało w sumie 2.298 osób, w tym 1.955 uczniów, 278 nauczycieli i wychowawców oraz 65 rodziców. Na realizację działalności profilaktycznej wydano 176.117 zł.

W 2024 r. w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie działał Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Punkt był czynny w każdą środę w godz. od 15.00 do 18.00. Dyżurujący specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy: udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, świadczyli pomoc terapeutyczną, udzielali wsparcia po odbytych leczeniu, wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe, świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych. Osoby dyżurujące w punkcie posiadały wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi. Łącznie udzielono 232 porady, w tym 193 prawne i 39 porad z zakresu terapii uzależnień.

Działaniami profilaktycznymi adresowanymi do dzieci i młodzieży, rodziców oraz nauczycieli zajmowała się również tarnowska Policja. Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, realizując profilaktykę społeczną, przeprowadzili w 2024 r. szereg prelekcji dla dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców oraz innych podmiotów. Spotkania dotyczyły głównie tematyki: przeciwdziałania alkoholizmowi oraz odpowiedzialności prawnej w tym zakresie – 38 działań, 112 spotkań z 2.493 osobami; przeciwdziałania narkomanii i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie – 38 działań, 112 spotkań z 2.493 osobami; handlu ludźmi, wykorzystywania seksualnego i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie – 6 działań, 33 spotkań z 648 osobami; zwiększania świadomości społecznej - głównie wśród młodzieży - w zakresie zachowań bezprawnych występujących podczas imprez masowych np. meczów sportowych i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie – 7 działań, 34 spotkania z 728 osobami; przeciwdziałania mowie nienawiści, przestępstwom nawoływania do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość oraz propagowania faszystów i innych ustrojów totalitarnych i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie - 7 działań, 34 spotkania z 728 osobami; w zakresie programu „Zagrożenie w sieci – profilaktyka, reagowanie” dotyczącego bezpiecznego korzystania z Internetu, w tym cyberprzemocy, cyberzagrożeń, przestępczości komputerowej i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie - 11 działań, 244 spotkań z 5.981 osobami (4.884 dzieci, młodzieży, 581 rodziców, 61 nauczycieli); bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym działania „Bezpieczne Wakacje - Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”, „Bezpieczne Ferie - Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku”, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, bezpieczeństwo przedszkolaków – w sumie 20 działań, 1.611 spotkań z 36.986 osobami (podana liczba dzieci i młodzieży dotyczy zarówno przedszkolaków i uczniów z tarnowskich szkół i przedszkoli, jak i z powiatu tarnowskiego. Wynika to ze sposobu prowadzonej statystyki policyjnej.)

Programy profilaktyczne na rzecz tarnowskich rodzin realizowane były także przez tarnowską Straż Miejską podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą z tarnowskich szkół, przedszkoli, z seniorami oraz w Pałacu Młodzieży. Celem tych działań były m. in.: zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na terenie szkół i poza nimi, eliminacja zachowań agresywnych w szkole, rozwijanie umiejętności współżycia społecznego, działania na temat propagowania zdrowego trybu życia, profilaktyka uzależnień, działania zmierzające do wzmocnienia motywacji do własnego rozwoju, wdrażanie metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach, odpowiedzialność prawna nieletnich. W ramach spotkań zrealizowano następujące tematy: „Jestem świetlikiem na drodze”, „Obcy”, „Agresja, przemoc, cyberprzemoc”, „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Alkohol i nieletni”.

Istotną pomocą dla dzieci, młodzieży oraz rodzin były zadania realizowane przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (TOIKiWODPD), który pomagał rodzicom, dzieci i młodzieży w odzyskaniu dobrej kondycji psychicznej i wyjściu z sytuacji kryzysowych. W 2024 r. placówka realizowała następujące zadania:

1. Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK), który działał całodobowo i w ramach którego udzielana była bezpłatna pomoc prawna, psychologiczna i socjalna osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych (np. żałoba, kryzys samobójczy, rozwód, trudne relacje rodzinne, problemy

- wychowawcze, traumatyczne zdarzenia itp.). Ośrodek świadczył wsparcie osobiste, telefoniczne, mailowe. W uzasadnionych przypadkach udzielał schronienia do 3 miesięcy. Dysponował 4 miejscami.
2. Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (SOWdODPD), który realizował całodobową, bezpłatną pomoc specjalistyczną wobec osób doznających przemocy (dzieci, dorośli), świadków przemocy oraz poszukujących informacji na temat zjawisk i sposobów przeciwdziałania przemocy domowej. Dyżury pełnili psycholodzy, pedagodzy, pracownicy socjalni, specjalista pracy z rodziną, prawnik. W sytuacji zagrożenia zapewniał: schronienie całodobowe - 20 miejsc. Ponadto prowadził grupę wsparcia dla osób doznających przemocy; opracowywał i realizował program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc. Opracowano także program psychologiczno-terapeutyczny.
 3. TOIKIWODPD prowadził grupę socjoterapeutyczną dla dzieci.
 4. Na podstawie postanowień sądów na terenie ośrodka odbywały się spotkania rodziców z mieszkającymi z drugim rodzicem dziećmi.
 5. Ośrodek współpracował z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.
 6. Pracownicy przyjmowali także połączenia z numeru 112 (Centrum Powiadamiania Ratunkowego), które były przekierowywane do ośrodka.

Problemy najczęściej zgłaszane do ośrodka przez osoby potrzebujące pomocy w 2024 r. to: przemoc, choroby, zaburzenia psychiczne, handel ludźmi, trudności wychowawcze, rozwód, utrata, rozstanie, zdrada, uzależnienia i współuzależnienia, wykorzystanie seksualne, konflikty rodzinne, kryzysy małżeńskie, depresja, myśli samobójcze, trudności finansowe, kryzys wartości, bezdomność, wypalenie zawodowe, brak pracy, brak wiedzy o instytucjach, procedurach i zasadach udzielania pomocy, brak wiedzy prawnej, problemy zdrowotne, utrata dobytku.

TOIKIWODPD brał również udział i organizował różne kampanie dotyczące przeciwdziałania przemocy, handlu ludźmi, pomocy osobom doświadczającym kryzysu psychicznego (m. in. „Kampania Dzieciństwo bez Przemocy”, #bajki#pomagajki, „Akcja Miś”, „One Billion Rising”, „Nie bij mnie kochaj mnie”, „Kampania Białej Wstążki”, seans dla młodzieży w Kinie Marzenie, obchody „Tygodnia Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem”); współpracował z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie w ramach dyżurów doradcy zawodowego; współpracował z Ośrodkiem Kuratorskim w Tarnowie; prowadził profil na Facebooku; realizował zajęcia profilaktyczne w placówkach edukacyjnych; współpracował z klubami seniora, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, instytucjami pomocowymi i organizacjami pozarządowymi; realizował zajęcia dla studentów czy organizował warsztaty dla różnych grup zawodowych.

Po raz trzynasty w 2024 r. odbyła się kampania społeczna przeciwko przemocy „Biała Wstążka”. Kampania jest symbolem sprzeciwu wobec agresji kierowanej do drugiego człowieka. Odbyła się pod hasłem „Przemoc nie ma wieku ani płci”. Miała zwrócić uwagę nie tylko na problem przemocy, ale również zachęcić mieszkańców Tarnowa do niepozostawiania obojętnym wobec tego zjawiska. W ramach akcji odbyła się konferencja „Przemoc i agresja w zachowaniach społecznych. Co robić, aby ograniczać zachowania agresywne i przemocowe?”. Był również wykład o prawnych aspektach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Podczas konferencji przedstawiona została procedura „Niebieskie Karty”, jej cele i zasady wykorzystania w świetle nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz omówione zostały nowe rozwiązania na rzecz ochrony osób doznających przemocy w świetle nowelizacji ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy. W konferencji uczestniczyło 89 osób, w tym przedstawiciele służb i instytucji zaangażowanych w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy.

W Tarnowie przez cały 2024 r. funkcjonował system nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (w formie stacjonarnej oraz – w szczególnych przypadkach – przy użyciu środków porozumiewania się na odległość). Finansowany był z budżetu państwa. Z darmowej pomocy prawnej

i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego mogły korzystać osoby fizyczne, które oświadczyły, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, lub osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, jeśli oświadczyły, że w ciągu ostatniego roku nie zatrudniały innych osób. Nieodpłatna pomoc prawna była świadczona w czterech lokalizacjach na terenie miasta, tj. w budynku Urzędu Miasta przy ul. Nowej 4, gdzie porad udzielali adwokaci i radcy prawni wskazani przez Okręgową Radę Adwokacką w Krakowie i Okręgową Izbę Radców Prawnych w Krakowie, oraz w siedzibach rad osiedli: Mościce (ul. Chemiczna 2), Westerplatte (ul. Westerplatte 18), w Szkole Podstawowej nr 14 im. Stefana Jaracza (ul. Krzyska 118) oraz w Centrum Usług Społecznych (ul. Kazimierza Brodzińskiego 14), w których pomoc świadczona była przez adwokatów, radców prawnych i doradców obywatelskich ze Stowarzyszenia SursumCorda z Nowego Sącza. Zakres nieodpłatnej pomocy prawnej określa ustawa i pomoc ta miała charakter wyłącznie konsultacyjny. Polegała na poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego oraz udzieleniu pomocy w sporządzeniu projektu pisma, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym, i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym. Można też było uzyskać pomoc w sporządzeniu projektu pisma o zwolnienie z kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym, lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym. Mieszkańcy mogli uzyskać także pomoc w postaci informacji o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową. Zakres udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej obejmował również nieodpłatną mediację. Uprawnieni mogli uzyskać informacje między innymi z dziedziny prawa: rodzinnego, cywilnego, pracy, karnego, administracyjnego, ubezpieczeń społecznych, podatkowego oraz spraw z zakresu działalności gospodarczej.

Przez cały rok funkcjonowania łącznie udzielono 1.932 darmowe porady prawne. Zainteresowani najczęściej zgłaszali się po pomoc z zakresu prawa cywilnego (1.123 porady), prawa rodzinnego (360 porad) oraz prawa karnego (161 porad). Pozostałe konsultacje dotyczyły porad z dziedziny prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, podatkowego czy spraw z zakresu działalności gospodarczej. Największą popularnością cieszyły się punkty zlokalizowane w Urzędzie Miasta Tarnowa, siedzibie rady osiedla przy ul. Westerplatte oraz w CUS. W Urzędzie Miasta udzielono 1.184 darmowych porad prawnych, tj. 61,3% wszystkich porad.

Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi to również pomoc GMT poprzez zapewnienie mieszkań z zasobów miasta. W 2024 r. kontynuowano wynajem lokali mieszkalnych za remont przeznaczonych dla mieszkańców, którzy posiadali zbyt małe środki finansowe na zakup lokalu, ale dysponowali wystarczającą kwotą na wykonanie remontu we własnym zakresie i legitymowali się dochodami, które zostały określone w uchwale Rady Miejskiej w Tarnowie. W 2024 r. została zrealizowana X edycja miejskiego programu „mieszkanie za remont” oraz przeprowadzono nabór wniosków do XI edycji, której zakończenie nastąpi w 2025 r. W X edycji liczba pustostanów do remontu obejmowała 19 lokali. Wpłynęło 39 wniosków. Wydano 14 skierowań. W XI edycji pustostanów do remontu było 17. Wpłynęły 33 wnioski od tarnowskich rodzin.

W 2024 r. Miejski Zarząd Budynków (MZB), w odpowiedzi na zapotrzebowania mieszkaniowe tarnowskich rodzin, pozyskał dokumentację projektową dotyczącą rozbiórki dwóch parterowych budynków mieszkalnych wielorodzinnych typu baraki przy ul. Krzyskiej 13-13A w Tarnowie oraz budowy w ich miejsce budynku mieszkalnego wielolokalowego z 88 lokalami mieszkalnymi. Spółka wystąpiła też o dofinansowanie inwestycji. Wniosek został pozytywnie zweryfikowany w 2024 r. i inwestycja jest planowana na 2025 r.

W celu poprawy warunków życia rodzin w 2024 r. odebrano również gotową dokumentację projektową na remont i przebudowę budynku przy ul. Tuchowskiej 76 w Tarnowie. Budynek zawiera obecnie 19 mieszkań oraz jeden lokal użytkowy (świetlica). Po zakończeniu planowanych prac powstanie w nim 42 lokale mieszkalne, dzięki czemu zostaną zaspokojone potrzeby mieszkaniowe większej liczby rodzin. Ponadto MZB złożył wnioski wraz z audytami o dofinansowanie remontu i termomodernizacji budynków przy ul. Braci Saków 8A, ul. Jana

Matejki 5 oraz kamienicy przy ul. Św. Anny 9 w Tarnowie. Wnioski zostały pozytywnie zweryfikowane. Obecnie dla budynków przy ul. Jana Matejki 5 i ul. Św. Anny 9 trwają prace projektowe. Ogłoszenie przetargu na wykonanie tych remontów planowane jest na przełomie maja i czerwca 2025 r., a termin realizacji przewiduje się do maja 2026 r.

Ponadto MZB oczekuje na przyznanie środków finansowych na remont 18 lokali mieszkalnych na terenie miasta. W przypadku otrzymania środków planuje się realizację remontu w 2025 r. Dzięki temu poprawią się warunki życiowe kilkunastu rodzin.

W 2024 r. rozpoczęła działalność Społeczna Agencja Najmu w Tarnowie. Agencja dzierżawi lokale i budynki mieszkalne od prywatnych właścicieli, by następnie wynająć je osobom w trudnej sytuacji życiowej, które nie mogą pozwolić sobie na zakup lub najem mieszkania. Miejski Zarząd Budynków prowadzi Społeczną Agencję Najmu (SAN) na mocy umowy o współpracy z GMT, która została zawarta w 2024 r. Zawarto łącznie 10 umów dzierżawy na lokale mieszkalne. GMT przekazała do dzierżawy 7 pustostanów z zasobu miasta, z czego 6 lokali zostało zasiedlone, a w jednym mieszkaniu trwa remont. Ponadto SAN zawarła 3 umowy dzierżawy z prywatnymi właścicielami, gdzie dwa są już zasiedlone, a w jednym trwa remont. Społeczna Agencja Najmu przeprowadziła dwa nabory wniosków o najem lokali mieszkalnych będących w zasobie SAN. Łącznie wpłynęło 21 wniosków. Z dwiema rodzinami zawarto już umowę najmu. Oczekujących na najem jest 17 wnioskodawców. Dodatkowo w trybie uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie z 2024 r. zawarto 6 umów najmu za zgodą Prezydenta Miasta Tarnowa. W 2025 r. SAN planuje kontynuację działań pozyskiwania lokali i powiększania zasobu oraz realizację list oczekujących na najem.

Sytuację tarnowskich rodzin odzwierciedla też sytuacja na lokalnym rynku pracy. Według stanu na koniec grudnia 2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie (PUP) zarejestrowane były 2.134 osoby bezrobotne z terenu miasta Tarnowa, to o 1,5% więcej niż w końcu 2023 r. Z analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy wynika, że ten nieduży wzrost bezrobocia zaobserwowany w 2024 r. jest dowodem na unormowanie się lokalnego rynku pracy. Stan bezrobocia na koniec 2024 r. jest jednym z najniższych zanotowanych w okresie ostatnich 34 lat, czyli od początku monitorowania bezrobocia rejestrowanego.

W 2024 r. tarnowskie rodziny dotknęły też zwolnienia z pracy. Do PUP od pracodawców z terenu miasta Tarnowa wpłynęły 2 informacje o dokonanych zwolnieniach grupowych. W grudniu 2023 r. zakład ZWRI spółka z o. o. zgłosił zawiadomienie o planowanych zwolnieniach grupowych dla 18 pracowników, które zostały zrealizowane w lutym 2024 r. We wrześniu PKP CARGO S.A. Południowy Zakład Spółki w ramach zwolnień grupowych zgłosił natomiast zamiar zwolnienia 75 osób. Zwolnienia zostały dokonane w październiku. Zwolnienia grupowe spowodowały wzrost bezrobocia w 2024 r., który nastąpił przez zwiększony napływ osób bezrobotnych do ewidencji oraz zmniejszony odpływ. W porównaniu do 2023 r. liczba osób rejestrujących się zwiększyła się o 112 osób, a liczba osób wyłączonych z rejestrów zmalała o 78 osób.

Bezrobocie dotknęło też rodziny ukraińskie zamieszkałe na terenie miasta Tarnowa w związku z toczącymi się działaniami wojennymi na terytorium tego kraju. W 2024 r. można było zauważyć zwiększone zainteresowanie cudzoziemców zarejestrowaniem się w PUP. Od początku wojny do 31.12.2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie zarejestrowano 1.042 obywateli Ukrainy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. W końcu 2024 r. status osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy posiadało 91 obywateli Ukrainy.

Najliczniejszą grupę osób wyłączonych z ewidencji w 2024 r. stanowiły bezrobotni podejmujący zatrudnienie – 1.843 osoby. Liczba podjęć pracy była o 113 osób wyższa w porównaniu do roku 2023. Stopa bezrobocia rejestrowanego, oznaczająca udział bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo, na koniec grudnia 2024 r. kształtowała się na poziomie 4,2% i była o 0,1% wyższa niż w końcu 2023 r. Wzrost liczby bezrobotnych nie dotyczył wszystkich grup osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. O 41 osób zmalała liczba bezrobotnych niepełnosprawnych, o 22 osoby zmniejszyła się liczba osób powyżej 50. roku życia i o 4 osoby spadła liczba bezrobotnych posiadających dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia. W pozostałych

szczególnych grupach bezrobocie wzrosło. Szczególnie należy zwrócić uwagę na osoby długotrwale bezrobotne, które w końcu 2024 r. stanowiły 52,1% ogółu bezrobotnych (wzrost o 3,8%). Wzrost liczby długotrwale bezrobotnych to niekorzystne zjawisko charakteryzujące się negatywnymi skutkami zarówno społecznymi, jak i ekonomicznymi dotykającymi bezpośrednio tarnowskie rodziny. Ustabilizowała się natomiast sytuacja osób młodych do 30. roku życia. W 2024 r. ich liczba w porównaniu do roku 2023 wzrosła zaledwie o 12 osób, a udział w ogóle bezrobotnych wyniósł 20,1%.

Jeżeli chodzi o liczbę osób z wyższym wykształceniem, to w końcu 2024 r. stanowili oni 23,5% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do 2023 r. w grupie tej odnotowano wzrost o 40 osób oraz o 1,5% zwiększenie odsetka w stosunku do ogółu bezrobotnych. Zatem posiadanie wyższego wykształcenia nie eliminuje z populacji bezrobotnych.

W 2024 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie zgłoszono 8.335 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym z terenu miasta Tarnowa 5.274 miejsca. Liczba miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej ogółem była wyższa o 14% w porównaniu do liczby miejsc pozyskanych w 2023 r., natomiast liczba miejsc z terenu miasta Tarnowa w porównaniu do 2023 r. była o 782 miejsca wyższa.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie realizował na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa, szereg działań zmierzających do ich aktywizacji na lokalnym rynku pracy. Tarnowskie rodziny w 2024 r. skorzystały z pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz aktywnych form wsparcia, takich jak: staże, szkolenia zawodowe, szkolenia z aktywnego poszukiwania pracy, studia podyplomowe, miejsca interwencyjne, roboty publiczne, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, bony na zasiedlenie, prace społecznie użyteczne oraz zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Ponadto osoby zamieszkałe na terenie miasta Tarnowa chętnie uczestniczyły w programach wewnętrznych realizowanych przez doradców zawodowych oraz odbywały indywidualne konsultacje dla osób zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej.

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Wartość wskaźnika za 2024 r.	Realizator
Cel główny				
Rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży				
Cel szczegółowy				
3.	Poprawa kondycji materialnej rodzin z dziećmi i kształtowanie warunków sprzyjających zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych członków rodzin			
	3.1. Przyznawanie pomocy finansowej w ramach świadczeń z pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych	• Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie pieniężne	1.488	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		• Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie pieniężne	1.450	
		• Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w sytuacji zdarzenia losowego	2	
		• Liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach programów obejmujących pomoc żywnościową	1.515 , w tym 1.256 – zasiłek celowy, 259 – dożywianie w formie gorącego posiłku	
		• Liczba dzieci i młodzieży objętych dożywianiem w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” lub innego programu samorządowego lub rządowego programu wsparcia rodzin w zakresie dożywiania	459	
		• Liczba dzieci i młodzieży, którym przyznano stypendium szkolne	155	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

	3.2. Objęcie pomocą finansową uczniów z terenu Gminy Miasta Tarnowa	• Liczba dzieci i młodzieży, którym przyznano zasiłek szkolny	6	
		• Liczba dzieci i młodzieży, którym przyznano pomoc w formie rządowego programu „Wyprawka szkolna” lub innego aktualnie obowiązującego programu dofinansowania do zakupu podręczników i materiałów szkolnych	261	
		• Kwota przeznaczona na realizację programu „Wyprawka szkolna” lub innego aktualnie obowiązującego programu	86.732,95 zł	
	3.3. Przyznanie tarnowskim rodzinom świadczeń wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych	• Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia rodzinne wraz z dodatkami	3.340	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		• Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie rodzicielskie	100	
		• Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego	425	
	3.4. Przyznanie rodzinom jednorazowego świadczenia na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	• Liczba rodzin, którym przyznano jednorazowe świadczenie na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	6	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	3.5. Przyznanie tarnowskim rodzinom wsparcia w postaci dodatku mieszkaniowego	• Liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	3.935	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	3.6. Przyznanie tarnowskim rodzinom wsparcia w formie	• Liczba rodzin, którym przyznano zryczałtowany dodatek energetyczny	0⁹	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

⁹ W 2024 r. nie były wypłacane dodatki energetyczne, gdyż nie było nowej ustawy.

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

	zryczałtowanego dodatku energetycznego			
	3.7. Objęcie rodzin z terenu Gminy Miasta Tarnowa pomocą rządową w postaci dodatku osłonowego	• Liczba rodzin, które otrzymały pomoc w postaci dodatku osłonowego	2.827	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	3.8. Objęcie rodzin z terenu Gminy Miasta Tarnowa pomocą rządową w postaci dodatku węglowego	• Liczba rodzin, które otrzymały pomoc w postaci dodatku węglowego	0¹⁰	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	3.9. Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży	• Liczba dzieci i młodzieży, zakwalifikowanych do wakacyjnej kolonii letniskowej i zimowiska	0¹¹	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe
		• Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w półkoloniach letnich	554	
		• Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w półkoloniach zimowych	137	
	3.10. Wzmocnienie kondycji finansowej rodzin wielodzietnych poprzez realizację Programu „Karta Dużej Rodziny” lub „Karta Tarnowskiej Rodziny”	• Liczba wydanych „Kart Dużej Rodziny”	1.287	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		• Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci „Karty Dużej Rodziny”	546	
		• Liczba dzieci korzystających z „Karty Dużej Rodziny”	503	
		• Liczba wydanych „Kart Tarnowskiej Rodziny”	3.874	
		• Liczba partnerów Programu „Karta Tarnowskiej Rodziny”	74	

¹⁰ W 2024 r. nie były wypłacane dodatki węglowe. Ustawa obowiązywała do końca 2023 r.

¹¹ Referat Sportu UMT nie organizował kolonii letniskowej i zimowisk, a jedynie półkolonie letnie.

W 2024 r. realizowana była pomoc dla rodzin w ramach gorącego posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci oraz uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należało również zapewnienie posiłku osobom, które własnym staraniem, w związku z przesłankami obiektywnymi (bezdomność, brak kuchni, prądu, gazu, choroba, brak środków finansowych itp.) czy też subiektywnymi (nieumiejętność przygotowania posiłku), nie mogły go sobie zapewnić. Świadczenie usługi żywienia polegało na przygotowaniu i wydawaniu jednego gorącego posiłku dziennie lub suchego prowiantu osobom, które (doraźnie lub okresowo) własnym staraniem nie mogły go sobie zapewnić. Realizatorem pomocy dla osób dorosłych była Caritas Diecezji Tarnowskiej.

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 przyznawany był w formie świadczeń pieniężnych na dofinansowanie zakupu posiłku lub żywności. W przypadku tej formy pomocy w 2024 r. można było zaobserwować tendencję spadkową świadczeń. Coraz mniej dzieci korzystało z dożywiania w szkole/przedszkolu, co było spowodowane innymi programami, z których korzystały rodziny, np. 800+.

Jedną z innych form wsparcia uczniów było stypendium szkolne. Mógł je otrzymać uczeń mieszkający na terenie miasta Tarnowa znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Dochód netto rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku nie mógł przekraczać 600 zł na osobę, w szczególności gdy w rodzinie występowało bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina była niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. W 2024 r. przyznano stypendium dla 155 rodzin na kwotę 118.193,73 zł.

Inną formą wsparcia skierowaną do rodzin o najniższych dochodach był system świadczeń rodzinnych. Zasiłek rodziny przysługiwał rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub nauki w szkole. Jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo ukończenia 24 lat, jeżeli dziecko kontynuowało naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymowało się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, pod warunkiem że dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674 zł, a gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne 764 zł. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń w 2024 r. wyniosła 20.305, wydatkowane środki to 3.403.247,32 zł.

Z tytułu urodzenia dziecka wypłacane były dodatki do zasiłku rodzinnego. Dodatek przysługiwał matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka, a także opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia 1. roku życia dziecka, jednorazowo w wysokości 1.000 zł. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń wyniosła w 2024 r. 70, na ten cel wydatkowano 61.309,20 zł.

Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń rodzicielskich w 2024 r. wyniosła 1.190, wydatkowane środki to 1.081.900 zł.

W roku sprawozdawczym tarnowskie rodziny korzystały również z dodatku mieszkaniowego. Był wypłacany osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością. Kwota wypłaconego dodatku zależała od osiągniętych dochodów i ponoszonych wydatków. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu GMT. W 2024 r. udzielono ww. pomocy finansowej dla 3.935 gospodarstw domowych na łączną kwotę 10.274.124,33 zł. W stosunku do 2023 r. znacząco wzrosły kwoty przyznawanych dodatków. Tym samym zwiększyły się wydatki GMT na ten cel o 6,40%.

W 2024 r. było natomiast wstrzymane przyznawanie dodatku energetycznego, podobnie jak rok wcześniej. Nie było również dodatków: węglowego, z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła oraz dodatku elektrycznego.

Pomocą dla rodzin był też dodatek osłonowy, którego celem była częściowa rekompensata wzrostu cen energii elektrycznej i gazu ziemnego, a także wysokiego poziomu inflacji i związanego z tym wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Dodatek przysługiwał rodzinom, które spełniały kryterium dochodowe: w gospodarstwie jednoosobowym dochód miesięczny 2.100 zł netto, w gospodarstwie wieloosobowym dochód miesięczny na osobę 1.500 zł netto. Przy nieznacznym przekroczeniu dochodu obowiązywała tzw. zasada „złotówka za złotówkę”. Wysokość świadczenia była zróżnicowana w zależności od liczby osób w gospodarstwie domowym oraz od tego, czy rodzina miała źródło ogrzewania zasilane węglem – w tym przypadku była przewidziana wyższa kwota dodatku. Dodatek wynosił 50% kwot przysługujących w 2022 r. po ich waloryzacji wskaźnikiem inflacji z ubiegłego roku, który wynosił 14,4 %. Dodatek osłonowy był przyznawany i wypłacany jednorazowo w wysokości od 228,80 zł (lub 286 zł kwota podwyższona) do 657,80 zł (lub 822,25 zł w przypadku kwoty podwyższonej). Wyższa kwota przysługiwała gospodarstwom wpisanym do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB) stosującym następujące źródła ogrzewania: kocioł na paliwo stałe, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi. W 2024 r. na realizację dodatków osłonowych wydatkowano łączną kwotę: 986.114,88 zł. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 2.827 gospodarstw domowych.

W 2024 r. rodziny mogły skorzystać również ze świadczeń pielęgnacyjnych (przyznawanych na starych i nowych zasadach), z funduszu alimentacyjnego, refundacji podatku VAT, bonu energetycznego oraz z dopłat do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start”. Tabela nr 1 przedstawia dane o tych świadczeniach.

Tabela nr 1: Dane o świadczeniach

WYSZCZEGÓLNIENIE	2024 ROK	OPIS
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE		
Liczba świadczeń	5.593	W tabeli ujęto liczbę oraz łączną kwotę wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych na tzw. „starych zasadach”, tj. obowiązujących do końca 2023 r. W ich ramach opiekun nie mógł łączyć pobierania świadczenia z pracą ani innymi świadczeniami, takimi jak emerytura czy renta. Świadczenie przysługiwało również na osoby pełnoletnie przez okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności, pod warunkiem że niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 18. roku życia. Można je było pobierać tylko na jednego członka rodziny.
Kwota świadczeń w złotych	16.396.335	W 2024 r., jeśli wniosek o świadczenie na nowych zasadach nie został złożony, nadal było ono wypłacane według dotychczasowych reguł.
„NOWE” ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE		
Liczba świadczeń	1.415	Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego, umożliwiające opiekunom pracę lub pobieranie emerytury, renty czy świadczenia rodzicielskiego na inne dziecko. Świadczenie przysługuje do 18. roku życia podopiecznego, może obejmować więcej niż jedną osobę, a jego otrzymanie wymagało rezygnacji ze starego świadczenia i złożenia nowego wniosku.
Kwota świadczeń w złotych	4.588.482	

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY		
Liczba rodzin	425	W 2024 r. podniesiona została maksymalna wysokość świadczenia z 500 do 1.000 zł, co zwiększyło wsparcie dla osób, które nie mogą wygzekwować alimentów. Nowa kwota obowiązuje od 1 października, a świadczenia wypłacono z wyrównaniem
Kwota świadczeń w złotych	2.424.352	
REFUNDACJA PODATKU VAT		
Liczba gospodarstw domowych	298	Aby uzyskać refundację, głównym źródłem ogrzewania powinien być kocioł na paliwa gazowe zasilane gazem ziemnym. Wypłacono 656 wniosków
Kwota świadczeń w złotych	196.194	
BON ENERGETYCZNY		
Liczba gospodarstw domowych	4.303	Jednorazowe świadczenie pieniężne na energię elektryczną dla gospodarstw o niższych dochodach
Kwota świadczeń w złotych	1.617.317	
MIESZKANIE NA START		
Liczba gospodarstw domowych	35	Dopłaty do czynszu dla najemców mieszkań w budynku przy ul. Sportowej 7B w Tarnowie. Minimalna wysokość dopłaty wyniosła 142,94 zł, natomiast maksymalna 428,04 zł miesięcznie
Kwota świadczeń w złotych	115.097	

W 2024 r. GMT organizowała dla dzieci i młodzieży wakacyjny wypoczynek, podczas którego dzieci były objęte opieką, mogły odpocząć i zrelaksować się. W ramach letniego wypoczynku organizowane były w tarnowskich publicznych szkołach podstawowych półkolonie, w tym jedna półkolonia dla dzieci autystycznych.

W ramach letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych również Centrum Usług Społecznych w Tarnowie organizowało dwukrotnie półkolonie z CUS-em: „Młodzi Badacze Zdrowia” oraz „HackAktywni bez ekranów”. Podczas nich odbywały się warsztaty profilaktyczne o stosowaniu używek, warsztaty dziennikarskie, muzyczne i taneczne, dzieci uczyły się też radzenia sobie z emocjami, uczestniczyły w treningu koncentracji i wzmocnienia poczucia własnej wartości. Ćwiczyły również z ratownikiem sposoby udzielania pierwszej pomocy. Było mnóstwo okazji do ruchu na świeżym powietrzu, ćwiczenia na basenie, w siłowni, a także hackathon o lokalnych problemach społecznych, podczas którego najmłodsi mogli szukać rozwiązań problemów dotyczących ich środowisk. Wypoczynek był okazją do oderwania się od telefonów, tabletów i komputerów oraz spędzenia czasu aktywnie w gronie rówieśników.

Popularną formą pomocy dla tarnowskich rodzin, z których chętnie korzystały, były programy: Karta Tarnowskiej Rodziny oraz Karta Dużej Rodziny. Karta Tarnowskiej Rodziny adresowana była do tarnowskich rodzin wielodzietnych posiadających troje lub więcej dzieci w wieku do 18. roku życia lub do 24 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się lub studiuje. Aby być posiadaczem karty, w pierwszej kolejności należało uzyskać Tarnowską Kartę Miejską w wersji premium, na której naklejane były hologramy. Koszt produkcji kart oraz hologramów pokrywany był z budżetu miasta Tarnowa. Posiadanie karty uprawniało rodziny do wielu zniżek zarówno w sklepach, jak i obiektach kultury, sportu, a także w komunikacji miejskiej. W 2024 r. posiadacze Karty Tarnowskiej Rodziny korzystali najczęściej ze zniżek w obiektach sportowych oraz w autobusach miejskich.

Karta Dużej Rodziny ma zasięg ogólnopolski i uprawniała posiadaczy do zniżek zarówno w sklepach, instytucjach kulturalnych, sportowych, na stacjach benzynowych, jak również w pociągach i autobusach. To także od 50 do 75% niższa opłata przy wyrobieniu paszportu i bezpłatny wstęp do parków narodowych.

W 2024 r. posiadacze karty korzystali najczęściej ze zwolnienia z połowy opłaty za śmieci. Z częściowego zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla rodzin wielodzietnych skorzystało 15.982 osoby. Łączna kwota zwolnienia z tego tytułu wyniosła w 2024 r. 2.189.232 zł. Od początku programu do końca 2024 r. wydano w sumie 18.827 kart. O Kartę Dużej Rodziny mogli starać się rodzice, którzy mają lub mieli co najmniej troje dzieci. Karta skierowana była też do dzieci, jeśli co najmniej trójka z nich nie ukończyła 18 lub 25 lat, pod warunkiem, że nadal się uczyli.

Tabela nr 2: Liczba wstępów osób posiadających ważną Kartę Tarnowskiej Rodziny w 2024 r. do obiektów Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (TOSiR)

Obiekt	Liczba wstępów osób w 2024 r.
Lodowisko, ul. Wojska Polskiego	711
Park Wodny, ul. Józefa Piłsudskiego	120
Lodowisko, ul. Romualda Traugutta	1.035
Pływalnia Kryta – MDS, ul. Romualda Traugutta	0
Letni Park Wodny Mościce, ul. Romualda Traugutta	4.308
Razem:	6.174

Dodatkowo Letni Park Wodny Mościce – bilety rodzinne do godz. 16.00 – 1.325 osób i bilety rodzinne po godz. 16.00 – 144 osoby. Miejski Dom Sportu w cenniku wprowadził również niedzielny bilet rodzinny 2+1, z którego skorzystało 83 osoby.

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wsparcia Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Wartość wskaźnika za 2024 r.	Realizator
Cel główny				
Rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży				
Cel szczegółowy				
4.	Rozwój systemu wsparcia umożliwiającego prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodzieży oraz wspieranie form organizacji wolnego czasu			
	4.1. Coaching jako metoda wsparcia rozwoju dzieci i młodzieży	• Liczba przeprowadzonych warsztatów coachingowych	22	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, organizacje pozarządowe
		• Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach coachingowych	200	
	4.2. Upowszechnianie wyników badań i dobrych praktyk poprawiających jakość usług na rzecz rodzin	• Liczba badań, ewaluacji oraz ekspertyz dotyczących systemu wspierania rodzin	23	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, organizacje pozarządowe
	4.3. Zapewnianie dzieciom i młodzieży dostępu do instytucji kultury	• Liczba seansów i spektakli dla rodzin oraz dzieci i młodzieży	1.416	Urząd Miasta Tarnowa
		• Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych, w tym tych organizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	215	
		• Liczba uczestników warsztatów artystycznych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży	3.757	
		• Wysokość środków przeznaczonych na zadania z obszaru kultury realizowanych dla rodzin przez organizacje pozarządowe	23.000 zł	

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wsparcia Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

	4.4. Zapewnianie dzieciom i młodzieży dostępu do sportu i rekreacji	• Liczba uczestników zadań z obszaru kultury fizycznej realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz kluby sportowe	8.200	Urząd Miasta Tarnowa
		• Liczba podmiotów realizujących te zadania	65	
		• Wysokość środków przeznaczonych na zadania z obszaru kultury fizycznej realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz kluby sportowe	1.195.000 zł	

W organizacji wolnego czasu i twórczym jego spędzaniu pomagały w 2024 r. tarnowskim rodzinom, dzieci i młodzieży kina, teatr, biblioteka oraz placówki kultury. Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie przygotował dla rodzin premierę spektaklu „Momo” autorstwa Michaela Ende w reżyserii Mateusza Przyłęckiego. „Momo” to historia o tym, że warto się zatrzymać, być uważnym na otaczający świat i innych ludzi, być tu i teraz, bo tylko tu i teraz toczy się prawdziwe życie i tylko tu i teraz można naprawdę spotkać drugiego człowieka. To opowieść o umiejętności słuchania, o wielkiej sile przyjaźni i o tym, że życia nie warto odkładać na potem. To bardzo aktualny spektakl dla dzieci i ich rodziców. Premiera odbyła się z okazji Dnia Dziecka 1 czerwca 2024 r.

W weekendy wystawionych zostało 27 sztuk familijnych, które zgromadziły 4.785 widzów. Wśród tytułów znalazły się m. in. spektakle takie jak „Ania z Zielonego Wzgórza”, „Niesamowite Przygody Dziesięciu Skarpetek”, „Oskar i Pani Róża”, „Mały książę” czy premierowy spektakl „Momo”. Po jednym ze spektakli, „Niesamowite Przygody Dziesięciu Skarpetek” w reżyserii Moniki Czajkowskiej, widzowie spotkali się z Justyną Bednarek, autorką książki, na podstawie której powstało przedstawienie.

Teatr Solskiego jak co roku zorganizował wydarzenie plenerowe cieszące się ogromnym zainteresowaniem, w którym licznie uczestniczyły rodziny z dziećmi. Było to wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych przed teatrem, czyli „Solski patriotycznie” 11 listopada. Na schodach przed teatrem mieszkańcy Tarnowa i okolic wspólnie z Chórem Solskiego oraz aktorami tarnowskiej sceny zaśpiewali pieśni żołnierskie, niepodległościowe, patriotyczne oraz harcerskie. Odbyły się także warsztaty szycia flag i kotylionów oraz projekcja filmu „Spacer po Tarnowie szlakiem niepodległości”.

Działania dla dzieci i rodzin w Solskim to także warsztaty, w tym cykliczne w trakcie ferii i wakacji. W trakcie ferii grupa dzieci i młodzieży wzięła udział w warsztatach teatralnych „Promienie teatru” z aktorką Karoliną Fortuną. Uczestnicy poznali jak działają światła w teatrze. Na podstawie własnych pomysłów i przy pomocy ćwiczeń aktorskich przygotowali krótkie etiudy. Sami próbowali oświetlić swoich kolegów na scenie. W sierpniu Teatr im. Ludwika Solskiego zorganizował warsztaty teatralne dla dzieci w wieku od 8 do 11 lat połączone z zajęciami muzycznymi i plastycznymi o nazwie Wakacyjne warsztaty teatralne – „Do siebie uśmiechnąć się”. W ubiegłym roku ponad 600 uczniów uczestniczyło także w oprowadzaniu po teatrze. Zapoznali się z pracami poszczególnych działów teatru i etapami przygotowywania premiery, zaglądając w niedostępne na co dzień miejsca.

O rozwój intelektualny dzieci i ciekawe spędzanie wolnego czasu dbała również Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie (MBP), która oferowała swym czytelnikom blisko 350 tys. książek, czasopism, audiobooków, e-booków, kolekcji i zbiorów specjalnych. Z jej oferty skorzystało w 2024 r. ponad 20 tysięcy osób. Liczba ta utrzymuje się na poziomie roku ubiegłego. Odnotowano w sumie ponad 189 tys. odwiedzin w wypożyczalniach, czytelniach i w organizowanych przez bibliotekę wydarzeniach. Czytelnicy korzystali też chętnie z punktów dostępu do Internetu oraz usług elektronicznych, m. in. zdalnego dostępu do bazy prawniczej Legalis, platformy e-booków Ibuk Libra, Legimi czy Empik Go, ACADEMICA. Biblioteki to również miejsca spotkań i wydarzeń literackich, edukacyjnych, artystycznych z twórcami literatury i sztuki. W 2024 r. odbyło się ich 970. W wydarzeniach organizowanych przez MBP wzięło udział 14.288 osób, to o ponad tysiąc więcej niż rok wcześniej. Szczególnie intensywne działania nakierowane były na czytelnika dziecięcego i młodzież szkolną przy równoczesnym uczestnictwie rodziców i nauczycieli, dla których to grup biblioteka stanowiła uzupełnienie procesu zinstytucjonalizowanego nauczania, m. in. poprzez lektury, pomoc w realizacji zadań domowych i bibliografii oraz rozrywkę intelektualną. Biblioteka organizowała też projekt „Spacerujemy z przewodnikiem po Tarnowie”. W ramach akcji dzieci od lat 8 oraz młodzież szkolna korzystały z oprowadzania po tarnowskiej Starówce.

W 2024 r. Tarnowskie Centrum Kultury (TCK) prowadziło także szeroką działalność edukacyjno-artystyczną obejmującą 810 uczestników stałych zajęć. W TCK funkcjonowały: SM Rock (2.982 zajęć), Pracownia

Piosenki (78 zajęć), Pracownia Sztuk Wizualnych (226 zajęć), Pracownia Fotograficzna (114 spotkań). Zorganizowano również 7 potańcówek letnich z udziałem około 5.000 uczestników. 4 zabawy taneczne organizował Urząd Miasta Tarnowa, natomiast 3 tarnowscy restauratorzy. W potańcówkach brały udział całe rodziny, które przy dobrej muzyce mogły się zrelaksować i pobyć razem. Kino Marzenie wyświetliło 1.290 seansów filmowych. Odbyło się 18 pikników rodzinnych i imprez plenerowych. Zrealizowano 15 spotkań integracyjnych "Plansza łączy" dla 309 uczestników. Dom Kultury Westerplatte realizował zajęcia artystyczne z udziałem 132 uczestników. Wśród imprez kulturalnych przeznaczonych dla rodzin w 2024 r. były: koncerty chórów Puellae Orantes i Pueri Cantores Tarnovienses, koncert „Polskie Drogi”, koncerty mikołajkowe, Zjazd Berneńczyków, Zamkomania, Festiwal Teatrów Ulicznych, Festyn z Polskim Radiem i TVP, Scena iluzji, Mobilny Plac Zabaw, Festiwal „Ambasador Tarnowa i jego goście”, koncert w ramach „Dni Cecyliańskich”, koncert „Żniwa”, Warsztaty garncarskie, koncert zespołu Jedno, Galicjaner Sztetl, a także koncerty kameralne w Parku Strzeleckim.

Dużą popularnością wśród tarnowskich rodzin cieszył się także Pasaż Odkryć odwiedzany chętnie przez całe rodziny, które mogły interesująco i twórczo spędzić w nim czas. Zgłębiać tajniki nauki można było w 8 specjalistycznych pracowniach. Wśród nich: Hellera, gdzie odbywały się zajęcia astronomiczne; Olszewskiego, gdzie można było zmierzyć się z wyzwaniami fizyki, chemii, biologii i nauki o Ziemi; Szczepanika, gdzie odbywały się zajęcia praktyczno-techniczne i była okazja własnoręcznie budować i konstruować. W Pracowni Studniarskiego były natomiast zajęcia hi-tech, gdzie dzieci i młodzież mogli poeksperymentować z elektroniką, robotami i komputerami, mogąc projektować na drukarce 3D czy maszynie CNC. Wypróbować swoje kreatywne myślenie można było w Pracowni Piszowej, gdzie odwiedzający pracowali wyobraźnią i szukali rozwiązań dla wielu wyzwań. Pasaż Odkryć odwiedziło 30.207 osób.

W rozwoju systemu wsparcia umożliwiającego prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodzieży oraz w organizacji wolnego czasu pomagały uczniom w znacznym stopniu również szkoły i przedszkola. To oferty zajęć pozalekcyjnych: treningi piłki nożnej, siatkowej, ręcznej oraz tenisa stołowego, zajęcia karate, judo oraz treningi piłki nożnej; prowadzenie kół zainteresowań: chóru szkolnego, koła teatralnego, wolontariatu i innych grup hobbystycznych. Realizowane były także programy promujące aktywność fizyczną, w tym: „Aktywny do kwadratu”, „Program Szkolny Klub Sportowy”. Szkoły i przedszkola współpracowały również z klubami sportowymi i organizacjami pozarządowymi.

Tarnowskie rodziny, dzieci i młodzież mogły również korzystać z programu ogólnodostępnych zajęć sportowo-rekreacyjnych realizowanego przez GMT przy współpracy z organizacjami pozarządowymi wybranymi w otwartym konkursie ofert. Realizowane było także zadanie publiczne w zakresie sportu dzieci i młodzieży pn. „Sportowe talenty” - prowadzenie naboru oraz selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie GMT, w tym w formie zgrupowań sportowych - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich. Był to drugi poziom rozwoju sportowego dzieci utalentowanych, podczas którego poszczególne kluby brały udział we współzawodnictwie sportowym o zasięgu ponadlokalnym. Mieszkańcy Tarnowa, dzieci i młodzież przez cały 2024 r. korzystali również z obiektów sportowych należących do Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Z Letniego Parku Wodnego Mościce z biletów rodzinnych skorzystało 1.469 osób. Podobnie jak w latach ubiegłych była możliwość korzystania z obiektów letnich (pływalnie kryte i Letni Park Wodny za 4 zł) i zimowych (lodowiska za 5 zł, pływalnie kryte za 4 zł) przez dzieci i młodzież w czasie wolnym od nauki.

Tabela nr 3: Liczba osób korzystających z obiektów sportowych letnich i zimowych w 2024 r. za 4 zł i 5 zł

Lp.	Akcje Letnie i Zimowe 2024 r.	Liczba osób
1	Park Wodny, ul. Józefa Piłsudskiego	924
2	Letni Park Wodny Mościce	5.751
3	Lodowisko, ul. Wojska Polskiego	732
4	Pływalnia Kryta – MDS, ul. Romualda Traugutta	26
5	Lodowisko, ul. Romualda Traugutta 5a	416
Razem:		7.849

Źródła finansowania „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025”

W 2024 r. Program Wspierania Rodziny finansowany był przede wszystkim ze środków budżetu GMT ujętych po stronie wydatków jednostek organizacyjnych gminy, jak również środków przekazywanych w formie dotacji przeznaczonych na realizację zadań zleconych przez gminę. Część zadań finansowana była ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa. Ponadto zadania Programu finansowane były ze środków pochodzących z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz organizacji pozarządowych.

2. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ DLA GMINY MIASTA TARNOWA NA LATA 2024 - 2026” W 2024 ROKU

Poniżej zamieszczono zestawienie tabelaryczne przedstawiające realizację zadań przypisanych do poszczególnych celów programu rozwoju pieczy, informację na temat realizacji działań podejmowanych w ramach projektów socjalnych oraz ogólną ocenę efektywności działań w zakresie pieczy zastępczej podejmowanych w 2024 r.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku

Zestawienie tabelaryczne z realizacji „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 r.

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Realizator
Cel główny			
Rozwój i deinstytucjonalizacja lokalnego systemu pieczy zastępczej			
Cele szczegółowe			
1.	Wspieranie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej		
	1.1. Zwiększenie świadomości społecznej na temat rodzicielstwa zastępczego	1. Liczba zrealizowanych projektów na rzecz promowania rodzicielstwa zastępczego 2. Liczba przedsięwzięć i inicjatyw zrealizowanych na rzecz pogłębiania świadomości społeczności lokalnej nt. rodzicielstwa zastępczego (np. przekazy medialne, posty w mediach społecznościowych, imprezy plenerowe, wydarzenia)	6 43
	1.2. Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej oraz rodzinnego domu dziecka	1. Liczba kandydatów którym wydano opinię dotyczącą motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej 2. Liczba pozytywnych opinii dotyczących motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	15 9
	1.3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, rodzinnego domu dziecka oraz dyrektora placówki typu rodzinnego	1. Liczba zorganizowanych szkoleń 2. Liczba osób, które zakończyły szkolenie 3. Liczba zakwalifikowanych kandydatów	0 0 8
	1.4. Zatrudnienie odpowiedniej do potrzeb liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej dostosowanej do wymagań	1. Liczba zatrudnionych koordynatorów	5

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku

wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej		
1.5. Organizacja szkoleń lub innych form podnoszących umiejętności i kwalifikacje rodziców zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka	1. Liczba zorganizowanych szkoleń lub innych form 2. Liczba osób, które skorzystały z oferowanego wsparcia	14 72
1.6. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla rodzin zastępczych (poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne)	1. Liczba udzielonych porad i konsultacji 2. Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia 3. Liczba dzieci objętych wsparciem/terapią psychologiczną 4. Liczba rodziców zastępczych objętych wsparciem pedagogicznym	697 158 14 36
1.7. Organizowanie zespołów do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	1. Liczba zorganizowanych zespołów 2. Liczba przesłanych do sądu sprawozdań dotyczących sytuacji małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej	128 168
1.8. Tworzenie i bieżące modyfikowanie planów pomocy dziecku	1. Liczba sporządzonych planów pomocy dziecku	26
1.9. Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych	1. Liczba dzieci zgłoszonych do przysposobienia 2. Liczba dzieci adoptowanych	11 4
1.10. Integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej	1. Liczba zorganizowanych spotkań integracyjnych dla rodzin zastępczych 2. Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach	11 500
1.11. Organizowanie wsparcia rodzin pomocowych	1. Liczba złożonych wniosków 2. Liczba zatrudnionych osób	6 8

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku

		3. Liczba dzieci, którym zapewniono opiekę w rodzinach pomocowych	12
	1.12. Zapewnienie wsparcia osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	1. Liczba złożonych wniosków 2. Liczba zatrudnionych osób	8 8
	1.13. Realizacja świadczeń finansowych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	1. Liczba wypłaconych świadczeń 2. Liczba wypłaconych świadczeń fakultatywnych	1.913 100
2.	Zapewnienie dzieciom dostępu do instytucjonalnej pieczy zastępczej przy uwzględnieniu ich indywidualnych potrzeb przy jednoczesnym ograniczeniu udziału liczby dzieci w tej formie na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej		
	2.1. Utrzymanie optymalnych warunków wychowawczo-opiekuńczych umożliwiających prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny dzieci i młodzieży	1. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych 2. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	5 91
	2.2. Prowadzenie stałej współpracy pomiędzy przedstawicielami Centrum Usług Społecznych w Tarnowie a placówkami opiekuńczo-wychowawczymi celem monitorowania sytuacji małoletnich przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej	1. Liczba zespołów oceny sytuacji dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w których uczestniczyli przedstawiciele Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	15
	2.3. Utrzymanie standardów infrastrukturalnych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1. Liczba obiektów po modernizacji, remoncie, doposażeniu, adaptacji	8
	2.4. Tworzenie i bieżące modyfikowanie planów pomocy dziecku	1. Liczba sporządzonych planów pomocy dziecku	93
3.	Powrót wychowanków pieczy zastępczej do rodziny pochodzenia bądź dążenie do przysposobienia (adopcji)		
	3.1. Umożliwienie i pomoc realizacji kontaktów (w tym na terenie siedziby Centrum Usług Społecznych w Tarnowie) pomiędzy rodziną biologiczną a dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej	1. Liczba zrealizowanych spotkań na terenie siedzib 2. Liczba postanowień sądu dotyczących realizacji kontaktu rodziców biologicznych z dziećmi poza rodziną zastępczą/placówką opiekuńczo-wychowawczą	1.077 100

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku

	3.2. Składanie do sądu wniosków celem wydania zarządzeń w zakresie władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej	1. Liczba sporządzonych i złożonych do sądu wniosków	13
	3.3. Prowadzenie współpracy z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny celem monitorowania możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej	1. Liczba sporządzonych planów pomocy dziecku	76
	3.4. Monitorowanie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej	1. Liczba sporządzonych protokołów okresowej oceny dzieci 2. Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych celem rozpoczęcia procedury adopcyjnej	279 15
	3.5. Informowanie sądu o całokształcie sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	1. Liczba wysłanych do sądu informacji	289
4.	Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej		
	4.1. Wspieranie usamodzielnianych wychowanków w opracowaniu indywidualnych planów usamodzielnienia	1. Liczba sporządzonych indywidualnych planów usamodzielnienia się 2. Liczba wychowanków objętych wsparciem	13 13
	4.2. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków kontynuujących edukację	1. Liczba wychowanków pozostających w dotychczasowej formie pieczy zastępczej i kontynuujących edukację 2. Liczba wychowanków po opuszczeniu pieczy zastępczej kontynuujących edukację 3. Liczba usamodzielnionych wychowanków, którzy powrócili do dotychczasowej formy pieczy zastępczej	23 22 0
	4.3. Wzmacnianie usamodzielnianych wychowanków poprzez realizowanie poradnictwa specjalistycznego	1. Liczba udzielonych porad/konsultacji przez pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga,	1.572

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wsparcia Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku

		prawnika, wychowawcę, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej 2. Liczba osób korzystających z poradnictwa	106
	4.4. Wsparcie procesu usamodzielnienia poprzez realizację działań podnoszenie umiejętności i kompetencji społecznych	1. Liczba przeprowadzonych warsztatów/szkoleń itp. dla usamodzielniających się wychowanków 2. Liczba uczestników działań podnoszących umiejętności i kompetencje społeczne	9 8
	4.5. Organizacja spotkań/warsztatów edukacyjnych dla osób rozpoczynających proces usamodzielnienia	1. Liczba spotkań/warsztatów	13
	4.6. Realizacja wsparcia finansowego i rzeczowego dla usamodzielnionych wychowanków	1. Liczba osób objętych pomocą 2. Liczba wydanych decyzji administracyjnych	47 44
	4.7. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	1. Liczba miejsc w mieszkaniach wspomaganych/treningowych dla usamodzielnianych wychowanków 2. Liczba wychowanków skierowanych do mieszkań 3. Liczba złożonych przez wychowanków wniosków o przydział mieszkania z zasobów gminy	3 1 0

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku

Działania podejmowane w ramach projektów socjalnych w 2024 r.

Nazwa projektu	Grupa docelowa	Działania	Źródło finansowania	Koszt projektu – w zł	Liczba uczestników
„Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” – projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie miasta Tarnowa	Rodzice zastępczy	Zajęcia warsztatowe dla rodzin zastępczych połączone z grupą wsparcia. Tematyka szkoleń: „Rodzice dzieciom – rozmowy o seksualności”, „Rozwój psychoseksualny dzieci i młodzieży”, „Samoregulacja i zarządzanie emocjami – jak rozwijać inteligencję emocjonalną własną i dzieci, które mamy pod opieką”, „Jak radzić sobie ze stresem w różnych aspektach życia codziennego”, „Jak dodawać dziecku skrzydeł – czyli o konstruktywnym docenianiu”, „Tęsknota za nieobecnymi rodzicami, czyli dziecko z ograniczonym prawem do posiadania rodziców”, „Poczucie własnej wartości i tożsamość dzieci”, „Zamiast klapsa – jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice” oraz „Dlaczego kryzysy są potrzebne?”	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	32
„Zostań rodziną zastępczą”, „Ania szuka domu” – projekty promujące rodzicielstwo zastępcze	Mieszkańcy miasta Tarnowa	W ramach realizacji projektu w środkach masowego przekazu ukazały się artykuły nt. pieczy zastępczej. Rodzicielstwo zastępcze było promowane poprzez udział pracowników Organizatora	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	5.000

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku

		rodzinnej pieczy zastępczej w imprezach/piknikach realizowanych na terenie miasta Tarnowa dla mieszkańców m. in.: - „Babski Poniedziałek”, - „Dobrodzień”, - „Babie Lato”, - Olimpiada Przedszkolaków, - udział w działaniach organizowanych w przez Stowarzyszenie „Miejmy Siebie”. Ponadto w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego została zorganizowana przez CUS w tarnowskim Teatrze gala przekazania symbolu Ani przez Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu			
„Ferie Moc atrakcji” - projekt dla dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież z rodzin zastępczych, rodzice zastępczy	Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas zimowych ferii poprzez: wyjście do kina oraz do centrum zabaw dziecięcych. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	43
„Teraz My” - grupa rozwojowa dla dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież z rodzin zastępczych, rodzice zastępczy	Warsztaty, których celem było wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz rozwój kompetencji miękkich u dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	36

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wsparcia Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

		Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych			
„Niech żyją wakacje” - projekt dla dzieci i młodzieży	Młodzież z rodzin zastępczych, rodzice zastępczy	Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas wakacji, m. in. wycieczka, wyjście do kina, wyjście do muzeum, zajęcia sportowo-plastyczne. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych	CUS Tarnów Wspólnie ze stowarzyszeniem „Miejmy Siebie”	W ramach etatów CUS oraz środków pozyskanych przez Stowarzyszenie „Miejmy Siebie” w ramach projektu „Aktywnie w Tarnowie dbamy o zdrowie” finansowanego z budżetu Gminy Miasta Tarnowa	174
„Podziel się czasem – bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” – projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych – rok szkolny 2024/2025	Dzieci i młodzież z rodzin zastępczych, rodzice zastępczy	Pomoc najbardziej potrzebującym małoletnim w nauce oraz w nadrobieniu zaległości w nauce. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	127
„Woskiem malowane” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych	Dzieci i młodzież z rodzin zastępczych, rodzice zastępczy	Zabawa andrzejkowa. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	21
„(PO)MOCNA Grupa” - projekt dla młodzieży z rodzin zastępczych	Młodzież z rodzin zastępczych, rodzice zastępczy	Projekt, którego głównym celem było wzajemne wsparcie, jak i podejmowanie dyskusji i rozmowy na tematy, które są ważne dla młodzieży przebywającej	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	62

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wsparcia Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2024 roku*

		w pieczy zastępczej. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych			
„Bajkowa wizyta” - projekt dla dzieci z rodzin zastępczych	Dzieci z rodzin zastępczych	Projekt, którego celem było zapoznanie się ze specyfiką pracy w Urzędzie Miasta Tarnowa, ale również zapoznanie się z obowiązkami, jakie spoczywają na Prezydencie Miasta Tarnowa. Ponadto realizacja projektu pozwoliła na rozwijanie i odkrywanie zainteresowań dzieci z rodzin zastępczych, przeżywanie nastroju wyjątkowości i kształtowanie prawidłowych postaw społecznych	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	8
„Zostań Mikołajem” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych	Dzieci i młodzież z rodzin zastępczych, rodzice zastępczy	Projekt, którego głównym celem było obdarowanie dzieci i młodzieży z tarnowskich rodzin zastępczych prezentami gwiazdkowymi. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych	Firmy i osoby prywatne	W ramach pozyskanych środków od firm i darczyńców prywatnych	150

Ocena efektywności działań w zakresie pieczy zastępczej podejmowanych w 2024 r.

W 2024 r. na terenie miasta Tarnowa powstało 7 nowych spokrewnionych rodzin zastępczych (w których umieszczonych zostało 11 dzieci) oraz 6 nowych niezawodowych rodzin zastępczych (w których umieszczonych zostało 9 dzieci). Ponadto jeden pełnoletni już wychowanek powrócił do rodziny niezawodowej, a jedno dziecko zostało przywrócone z placówki opiekuńczo-wychowawczej ponownie do rodziny niezawodowej. Do funkcjonujących rodzin zawodowych trafiło w 2024 r. 19 małoletnich.

W 2024 r. na terenie Tarnowa funkcjonowało wg stanu na dzień 31 grudnia 83 rodzin zastępczych (w tym 47 rodzin spokrewnionych, 29 rodzin niezawodowych i 7 rodzin zawodowych). Rodziny te wychowywały łącznie 125 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym 64 dzieci w rodzinach spokrewnionych, 38 w rodzinach niezawodowych i 23 w rodzinach zawodowych). Narastająco w 2024 r. liczba rodzin wyglądała następująco: ogółem funkcjonowało 97 rodzin zastępczych (w tym 57 rodziny spokrewnione, 33 rodziny niezawodowe i 7 rodzin zawodowych), w których przebywało łącznie 162 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym 76 w rodzinach spokrewnionych, 46 w rodzinach niezawodowych i 40 w rodzinach zawodowych).

Realizując Cel 1. programu, tj. „Wspieranie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej” w mieście Tarnowie”, Centrum Usług Społecznych - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (ORPZ) - podjęło szereg działań, aby jak najlepiej pomóc funkcjonującym już rodzinom zastępczym, ale również poprzez wsparcie funkcjonujących rodzin zastępczych przyczynić się do rozpropagowywania wiedzy na temat pieczy zastępczej, a tym samym do powstania nowych rodzin zastępczych.

Pracownicy CUS wspierali rodziny zastępcze, dostosowując pomoc do indywidualnych potrzeb. Dzięki zatrudnieniu odpowiedniej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, każda rodzina zastępcza funkcjonująca na terenie miasta mogła zostać objęta jego wsparciem, jak i pomocą. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 63 rodziny zastępcze z małoletnimi dziećmi (według stanu na 31 grudnia 2024 r.), natomiast narastająco w ciągu całego roku kalendarzowego było to 74 rodziny z małoletnimi dziećmi.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych w 2024 r. zostały zorganizowane również cykliczne spotkania rodziców zastępczych z Dyrektorem Centrum Usług Społecznych, w ramach których rodziny mogły na bieżąco dzielić się swoimi uwagami czy problemami. Co bardzo istotne i ważne, w czasie tych spotkań dzieci wychowujące się w rodzinach miały zapewnioną opiekę animatora czasu wolnego lub koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze chętnie zwracały się ze swoimi problemami, szukając skutecznych i dobrych rozwiązań występujących trudności. W osiągnięciu jak najlepszych rezultatów mogły liczyć na pomoc nie tylko koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, ale również psychologa, pedagoga oraz prawnika – specjalistów zatrudnionych w CUS na potrzeby rodzin zastępczych.

Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe, które złożyły wniosek o pomoc w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, uzyskały wnioskowane wsparcie. W sumie było to 6 rodzin, a skorzystały z pomocy 8 osób. Ponadto wszystkie wnioskujące w 2024 r. rodziny zastępcze zawodowe mogły liczyć na pomoc w formie rodzin pomocowych, tj. zapewnienia opieki nad dziećmi w czasie przysługującego im urlopu wypoczynkowego w wymiarze 30 dni, wypłacając tym rodzinom należne świadczenia i wynagrodzenie. Pomoc w tym zakresie otrzymało 5 rodzin zastępczych i 12 wychowanków.

Rodziny zastępcze otrzymywały przysługujące im świadczenia obligacyjne. Udzielono im pomocy w formie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci - po waloryzacji od czerwca 2024 r - w wysokości 1.002 zł miesięcznie na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz w wysokości 1.517 zł miesięcznie na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej i zawodowej. Do ww. świadczeń rodziny zastępcze otrzymały dodatki na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym

lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w wysokości – od czerwca 2024 r. – 306 zł miesięcznie. Rodziny zastępcze, które wniosowały o fakultatywną pomoc w sytuacji wystąpienia zdarzenia losowego mającego wpływ na sprawowanie opieki, również ją otrzymały. Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe mogły skorzystać z fakultatywnego świadczenia w postaci dofinansowania do wypoczynku przebywającego w pieczy zastępczej dziecka w wysokości 300 zł na dziecko. Rodziny zastępcze zawodowe, zgodnie z zapisami zawartymi w umowie, korzystały z dofinansowania do pokrycia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego czy też przeprowadzenia niezbędnego remontu. W 2024 r. wypłacono w sumie 1.913 świadczeń, w tym 100 fakultatywnych.

W ramach działań mających na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze w 2024 r. CUS - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej - zrealizowało projekt pn. „Zostań rodziną zastępczą” oraz „Ania szuka domu”, który jest kontynuowany w 2025 r.

W 2024 r. do CUS - Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Tarnowie - zgłosiło się w sumie 15 osób chcących podjąć się roli rodzica zastępczego, wydano 9 pozytywnych opinii psychologiczno-pedagogicznych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej oraz zawodowej. Natomiast do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, zawodowej, niezawodowej zakwalifikowanych zostało 8 osób.

Cel 2. programu - „Zapewnienie dzieciom dostępu do instytucjonalnej pieczy zastępczej przy uwzględnieniu ich indywidualnych potrzeb przy jednoczesnym ograniczeniu udziału liczby dzieci w tej formie na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej” - to przede wszystkim zapewnienie dzieciom umieszczonym w instytucjonalnej pieczy zastępczej takich warunków opiekuńczo-wychowawczych, które zapewnią im prawidłowy rozwój psychiczny i fizyczny. W Tarnowie funkcjonuje Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, które zapewnia pełną i wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną placówek opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie miasta. W ramach Centrum funkcjonują placówki typu socjalizacyjnego, a wśród nich: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom” przeznaczona dla 10 dzieci, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom” przeznaczona dla 14 dzieci, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka również przeznaczona dla 14 dzieci, Placówka typu interwencyjnego „Pogotowie Opiekuńcze” przeznaczona dla 14 dzieci. W 2021 r. została uruchomiona Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego „Rodzinny Dom” przeznaczona dla 8 dzieci (bądź też w sytuacjach tego wymagających, np. z uwagi na konieczność umieszczenia rodzeństwa za zgodą dyrektora tej placówki oraz po uzyskaniu zezwolenia wojewody, nie więcej niż 10 dzieci). W okresie sprawozdawczym we wszystkich placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało w ciągu roku łącznie 91 wychowanków.

Cel 3. programu to „Powrót wychowanków pieczy zastępczej do rodziny pochodzenia bądź dążenie do przysposobienia (adopcji)”. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej piecza zastępcza stanowi przejściową formę opieki nad dzieckiem do momentu uregulowania sytuacji małoletniego. Oznacza to, że równolegle do wsparcia i opieki dziecka prowadzona jest praca z rodziną biologiczną, która ma na celu jak najszybsze przywrócenie jej zdolności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej, by umożliwić powrót dziecka do rodziny. W przypadku, kiedy nie ma takiej możliwości, najlepszym dla dziecka rozwiązaniem jest umieszczenie w rodzinie adopcyjnej (przypasabiającej).

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, jak również pracownicy Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, wykonując swoje obowiązki, współpracowali z pracownikami socjalnymi bądź asystentami rodziny, lokalnymi placówkami oświatowymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami medycznymi, kuratorami sądowymi i innymi instytucjami działającymi w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. Dla każdego dziecka, które trafiło do rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej, opracowany został Plan Pomocy Dziecku. Plan opracowywany był na podstawie informacji dotyczących życia dziecka zawartych w dokumentach pozyskanych z placówek medycznych, edukacyjnych, jak i na podstawie analizy procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego w trakcie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-

wychowawczej oraz ocen i efektów pracy socjalnej prowadzonej z rodziną dziecka. W okresie sprawozdawczym koordynatorzy opracowali 26 nowych planów pomocy dziecku, natomiast w placówkach opiekuńczo-wychowawczych opracowano i modyfikowano 93 plany pomocy dziecku.

W 2024 r. dokonywano na bieżąco oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu: ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem, modyfikowania planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb oraz oceny zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej. Spotkania zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej organizowane były w siedzibie CUS bądź też w siedzibach tarnowskich placówek sprawujących opiekę nad dzieckiem. Zespoły organizowane były co najmniej 2 razy w roku dla każdego dziecka powyżej lat trzech (tj. minimum raz na pół roku), a dla dzieci młodszych, tj. poniżej 3 lat, co najmniej raz na 3 miesiące. W 2024 r. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonał 224 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Każdorazowo wnioski zespołu zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Tarnowie, a po wejściu w życie nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, również do Ośrodka Adopcyjnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział w Tarnowie. Ocena dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych została omówiona podczas 15 posiedzeń, po których wnioski zespołu zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Tarnowie oraz Ośrodka Adopcyjnego.

Ponadto w okresie sprawozdawczym Organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządził 9 wniosków do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie o wydanie zarządzeń względem władzy rodzicielskiej oraz dokonał zgłoszenia do Ośrodka Adopcyjnego 11 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W przypadku małoletnich umieszczonych w tarnowskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych do sądu sporządzono 16 wniosków o wydanie zarządzeń w zakresie władzy rodzicielskiej i dokonano zgłoszenia 4 małoletnich do Ośrodka Adopcyjnego.

Cel 4. Programu - „Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej” - stanowi ważny element całego programu. Proces usamodzielnienia rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez osobę usamodzielnianą i w zależności od sytuacji życiowej wychowanka może trwać najpóźniej do momentu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia.

Jednym z działań przygotowujących wychowanków do procesu usamodzielnienia jest organizacja warsztatów czy spotkań dotyczących procesu usamodzielnienia, których celem jest m. in.: przekazanie informacji na temat przepisów prawnych dotyczących procesu usamodzielnienia, jak i informacji na temat instytucji pomocowych funkcjonujących na terenie miasta Tarnowa mogących mieć znaczący wpływ na proces usamodzielnienia. W 2024 r. zorganizowano 9 warsztatów, w których wzięło udział 8 wychowanków.

Kolejnym działaniem przygotowującym wychowanków do procesu usamodzielniania jest sporządzenie IPU, czyli indywidualnego programu usamodzielnienia. IPU sporządza się na minimum miesiąc przed uzyskaniem pełnoletności przez wychowanka. Dokument ten jest rodzajem kontraktu pomiędzy osobą usamodzielnianą, opiekunem usamodzielnienia i CUS będącym m. in. podstawą do przyznania świadczeń pieniężnych. IPU zawiera przede wszystkim zakres współdziałania wszystkich stron oraz sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia, kwalifikacji zawodowych czy też odpowiednich warunków mieszkaniowych. W okresie sprawozdawczym indywidualny program usamodzielnienia sporządzono z 13 wychowankami rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

CUS - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej – objęło w 2024 r. wsparciem osoby usamodzielniające się z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, zapewniając im pomoc finansową, jak i wsparcie niefinansowe. Z wsparcia finansowego, tj. z pomocy na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie i usamodzielnienie, skorzystało 47 osób, dla których wydano łącznie 44 decyzje.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem pełnoletnich wychowanków, którzy zdecydowali o pozostaniu w rodzinach zastępczych, natomiast wychowankowie pozostający w placówkach mogli liczyć na pomoc wychowawców. W okresie sprawozdawczym z wsparcia psychologicznego, prawnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej czy też wychowawcy placówki skorzystało w sumie 106 wychowanków, którym udzielono 1.572 porady i konsultacje.

Podsumowując realizowane działania, można stwierdzić, iż w mieście Tarnowie jest dobrze rozwinięte wsparcie systemu pieczy zastępczej. Jednak z uwagi na zwiększające się potrzeby w zakresie nowych miejsc w pieczy (wzrasta liczba dzieci, wobec których sądy orzekają umieszczenie poza systemem rodzinnym) wskazane jest w dalszym ciągu kontynuowanie i rozwijanie całego systemu.

Potrzeby związane z realizacją zadań na 2025 rok – kontynuacja działań oraz planowane nowe formy wspierania rodzin

Biorąc pod uwagę zadania realizowane w 2024 r. na rzecz rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, warto zasygnalizować następujące potrzeby w zakresie wspierania rodzin:

1. Kontynuacja i rozwój interdyscyplinarnej współpracy jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin.
2. Rozszerzenie wsparcia asystenta rodziny poprzez zwiększenie liczby asystentów w związku ze złożonością problemów i wydłużającym się czasem pracy z rodziną.
3. Monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez działania interdyscyplinarne.
4. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego oraz dalszy rozwój sieci wsparcia psychologicznego, psychoterapeutycznego i psychiatrycznego, szczególnie dla dzieci i młodzieży. Obejmuje to też zwiększenie liczby godzin pracy specjalistów w placówkach edukacyjnych i poradniach psychologiczno-pedagogicznych.
5. Wspieranie rodzin w przeciwdziałaniu kryzysom, przemocy i uzależnieniom poprzez organizowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych, takich jak kampanie społeczne, warsztaty i szkolenia.
6. Rozwijanie działań psychoedukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych obejmujących warsztaty, webinaria i spotkania edukacyjne, które wzmacniają odporność psychiczną, uczą radzenia sobie ze stresem i trudnościami życiowymi.
7. Edukacja rodziców w zakresie zdrowia psychicznego dzieci, zwiększenie ich świadomości na temat zagrożeń związanych z Internetem i nadużywaniem smartfonów oraz organizacja spotkań z ekspertami mających na celu wzmocnienie pozytywnych relacji w rodzinach.
8. Organizowanie warsztatów dla uczniów dotyczących zagrożeń w sieci, uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz multimediiów, a także działań wzmacniających kompetencje społeczne dzieci, w tym nawiązywanie i podtrzymywanie relacji z innymi, rozwijanie kultury osobistej i życzliwości oraz profilaktyka zachowań agresywnych.
9. Pozyskiwanie i szkolenie rodzin wspierających oraz zawodowych rodzin zastępczych dla dzieci wymagających umieszczenia w systemie pieczy zastępczej, a także propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry polityki społecznej.
11. Podnoszenie kompetencji specjalistów, nauczycieli i służb pomocowych poprzez organizację szkoleń,

- warsztatów i wsparcia w zakresie interwencji kryzysowej, pracy z osobami w trudnej sytuacji życiowej, przeciwdziałania przemocy oraz budowania odporności psychicznej i społecznej.
12. Tworzenie przestrzeni do wymiany wiedzy i doświadczeń między specjalistami, nauczycielami, organizacjami pozarządowymi i służbami publicznymi poprzez organizowanie konferencji i spotkań poświęconych skutecznym strategiom wsparcia i przeciwdziałaniu zagrożeniom społecznym.
 13. Doposażenie placówek edukacyjnych w pomoce dydaktyczne do zajęć sensorycznych, logopedycznych i rewalidacyjnych, a także zakup sprzętu audiowizualnego dla oddziałów integracyjnych oraz modernizacja infrastruktury budynków szkolnych.
 14. Dofinansowanie zajęć dodatkowych w szkołach, takich jak koła zainteresowań, gimnastyka korekcyjna, zajęcia korekcyjne i dydaktyczno-wyrównawcze oraz organizowanie warsztatów i zajęć rozwijających zainteresowania, zdolności uczniów i kompetencje społeczne.
 15. Współpraca szkół z instytucjami oraz kontynuacja działań edukacyjnych promujących zdrowie i przeciwdziałających uzależnieniom mająca na celu zwiększenie dostępności do bezpłatnych programów profilaktycznych i materiałów edukacyjnych na terenie miasta Tarnowa, a także wsparcie rodzin w przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i przemocy poprzez programy profilaktyczne oraz edukacyjne.
 16. Zapewnienie środków finansowych i materiałów edukacyjnych dla jednostek realizujących zajęcia profilaktyczne na terenie miasta Tarnowa.

Podsumowanie

„Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” powstał z myślą o dzieciach, młodzieży i rodzinach wychowujących dzieci, by wyznaczyć kierunki wsparcia dla nich i zoptymalizować pomoc kierowaną do wszystkich tarnowskich rodzin. Ma za zadanie określenie skutecznych form pomocy rodzinie zarówno tej przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci, jak i wszystkim rodzinom, oferując im różnorodne formy wsparcia, by w ten sposób poprawić jakość ich codziennego życia oraz umożliwić realizowanie podstawowych funkcji, jakie stoją przed rodziną. Oferta adresowana do rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży ma sprawić, że będą zaspokojone w optymalnym stopniu ich aktualne potrzeby i rozwiązane problemy, które dotyczą rodziny, tak by mogły się w pełni realizować. Dzięki wsparciu zaspokajane są ich potrzeby wychowawcze i różnego rodzaju deficyty. Coroczne sprawozdania z realizacji Programu pokazują, że dzieci i młodzież mogą korzystać z szerokiej oferty pomocy, która sprawia, że mogą rozwijać swoje zainteresowania i zdolności, a ich potrzeby indywidualne i na poziomie społecznym zostają w znacznym stopniu zaspokojone. Program jest również odpowiedzią na wiele sytuacji kryzysowych, których doświadczają rodziny, zapewnia pomoc specjalistów i wzmacnia ich kondycję, co sprawia, że dzięki wsparciu są w stanie pokonać trudności życia codziennego. Oferta pomocy kierowana do rodzin w 2024 r., która była efektem współpracy wielu podmiotów zajmujących się sprawami rodziny, pozwalała zapewnić poczucie bezpieczeństwa i dzięki skutecznemu systemowi wsparcia przyczyniła się do rozwoju rodzin. Tym samym cele i zadania założone w Programie wyrównywały w 2024 r. szanse i dawały możliwość równego startu rodzinom z dziećmi, dzieciom i młodzieży.

Celem zasadniczym „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” jest zapewnienie tymczasowej opieki i wychowania dzieciom w sytuacji, gdy rodzina biologiczna nie może ich - z powodu doświadczania różnych kryzysów - zaspokoić. Pomoc kierowana do rodzin zastępczych była dostosowana do indywidualnych potrzeb rodzin i wychowywanych w nim dzieci. Rodziny mogły również uczestniczyć w szkoleniach mających na celu wzmocnienie ich kompetencji rodzicielskich. Na co dzień rodziny korzystały również z pomocy psychologa, pedagoga oraz prawnika. Przede wszystkim należy pamiętać o tym,

że umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej jest zawsze ostatecznym działaniem, które następuje po wykorzystaniu wszelkich możliwych form wsparcia systemu rodzinnego.

Dzięki wsparciu kierowanemu do rodzin w ramach programów w 2024 r. ograniczonych zostało wiele negatywnych zjawisk, które dotyczą rodziny, wzrosło ich poczucie bezpieczeństwa oraz rozwiązanych zostało wiele problemów, których rodziny doświadczały na co dzień, a także zaspokojonych zostało wiele ich potrzeb.

Sprawozdania z realizacji programów za 2024 r. zawierają zestawienie działań podejmowanych w 2024 r. na rzecz rodzin oraz dzieci w ramach założonych celów głównych i szczegółowych oraz stanowią podsumowanie wszelkich działań realizowanych we współpracy z podmiotami działającymi w dziedzinie wspierania rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży. Analiza i ocena zebranych informacji pozwala zaplanować kolejne działania oraz rozwinąć i zoptymalizować dotychczasowe.

Opracowano: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie